

Ya'a tse'e je Jesucristo tyuk'ix tyuknuja'vi je Juan jets ti ve'e tónjup

Pan tyajx kajxe'e je Juan ya nak dujaajy

¹ Je Nte'yam xa ve'e dutuknuja'vi je Jesucristo ti ve'e tsojkji tónjup kótsjup jets je'e ve'e dutuknuja'vivat pan pan jatye'e je Nte'yam dumutoondup dumupajktup. To'k tse'e je ángeles dukejx, je'ets atse'e tuxtuk'ix tuxtuknujáva. ² Ats, je Juan, mpuumpts atse'e ya tɔvakojsun juu' jaty atse'e tun'ix, je Nte'yam je y'ayookts ya'a ve'e juu' je'e ve'e myooy je Jesucristo jets ats miitse'e ntuknuja'viduvat.

³ Xoõn xa je'e ve'eda pan pan jatye'e dukótstap ya nak. Xoõnduvaps je'e ve'e pan pan jatye'e du'amotunáxtap ku ve'e yakkats ya kats ya ayook juu' ve'e je Nte'yam yajk, jetse'e dumajapámdat juu' jatye'e yaja javyet, kux támani xa je'e ve'e jetse'e tyónjút kyótsjút.

Ku je Juan dunuja'yi je jaanchja'vivatajk juu' ve'e nay'amojkijidu jep Asia

⁴ Ats, je Juan, uxyamts atse'e nnujáyada je jaanchja'vivatajk juu' ve'e nay'amojkijidup jem vuxtojtuk kajpun kajxm jem ásiat y'it joõtm. Je Nte'yam, je Espíritu Santo, jets je Jesucristo, je'e tse'e mkunoo'kxjadap jetse'e m'ijttinit je y'oy joõt maatta; je Nte'yam, juu' ve'e uxyam ijtp, je'e tse'e ijt, je'em tse'e ijtnup; jets je Espíritu Santo, juu' ve'e

ve'em ax jo'n je vuxtojtu_k kujajpa kutá'kxpa jem je Nte'yam je kyutojku_n tsuujntku_n vyinkojkm; ⁵ jets je Jesucristo, juu' ve'e je Nte'yam je y'ayook dukojtsnajxp ve'em ax jo'n du'ix dumotu, je'ets je'e ve'e muto'k juu' ve'e joojntykpajknuva, je'e tse'e duyakkutojkjip nujom pan pan jatye'e yakkutojktup yaja naxviijn. Ax je Cristo tse'e xtuntsojk'oo'kumdup jetse'e xtuknuvaatsumdi je ntókinamda ku ve'e xku'oo'kimdi, ⁶ je'e tse'e xpa'mumdu jetse'e nyakkutojkumdat jetse'e tee'tajk n'ijtumdat, ax ve'em tse'e nvinja'vimdinit nvintsa'kimdinit je Nte'yam, je'e je Tyee'. ¡Je Cristo tse'e dujayejpnap je majin je jaanchin jets je kutojku_n xa'ma kajx! Amén.

⁷ ¡Amotunaxta, jem je'e ve'e vínuts jootm myi-innit! Anañujómats je'e ve'e du'íxtat, je'e paat pan pan jatye'e yakxa'ajkijidu. Nujom tse'e je jayu yaja naxviijn chaachvinmapyajkkáxtat jetse'e ya'axtat ku ve'e du'íxtat. Ve'eme'e tyónjut kyótsjut. Amén.

⁸ Jidu'um xa ve'e je Nte'yam vya'añ, je Maja Vintsán, juu' ve'e nujom duka'mikajxp: “A_ts xa je'e ve'e ku ve'e je it choo'ntk, atsts je'e ve'e ku ve'e tyonkáxjut kyojtskáxjut nujom juu' jaty, atsts tse'e ax jo'n je A jets je Z, atsts tse'e uxyam ijtp, atsts tse'e ijt, átsam tse'e ijtnup.”

Ku je Juan du'ix je Cristo je majin maat

⁹ A_ts, je Juan, miits je m'utsta je m'ajchta, kijpx atsts miitse'e ntukmaatyaknáxta je tsaachpaatun, ijtp atse'e miits maatta jem je Nte'yam y'am kya'm jetse'e ntukmaatmuténada je tsaachpaatun. Je'e

kajx ya'a ve'e kuxe'e n'ijtumda to'k muk je Jesucristo maat. Yakmajtsts atse'e jets atse'e yaja nyakpuujm, to'k je it juu' ve'e yaja maaxy naaj akujk. Patmos ya'a ve'e xyaaj. Je'e kajxti atse'e ve'em nyaktuujn kuxe'e ats ntukka'amáy je Nte'yam je kyats je y'ayook, je'e ve'e ku atse'e je tuvakojsun mpum je Jesucristo kajx. ¹⁰ Je Maja Vintsán je xyaaj tse'e vye'na, van'itts atse'e jem je Espíritu Santo kya'm ntaajñ jets atse'e nnaadup n'amotunajxy to'k je ayook va'ajts mak kkyats, ve'em ax jo'n je trompeta mak kxyu'ux, ¹¹ jets atse'e xnuujmi:

—Ats xa je'e ve'e too'vajkp, ats tse'e ux'ook, ve'emts atse'e ax jo'n je A jets je Z. Jatyany jem nak kajxm pan juu' jatye'e m'ixp, jets kejxja je jaanchja'vivatajka juu' ve'e nay'amojkijidup jem vuxtojtuk kajpun kajxm jem ásiat y'it jootm. Je kajpun joma ve'e ñay'amókajada, ya'ats je'e ve'eda: je Éfeso jets je Esmirna, je Pérgamo jets je Tiatira, je Sardis jets je Filadelfia, jets je Laodicea.

¹² Van'itts atse'e n'ixumpijt jets atse'e n'ixut pan pan atse'e xmukojsps. Ku atse'e n'ixumpijt, van'itts atse'e n'ix vuxtojtuk je tsintovyejtun juu' ve'e tum je oro. ¹³ Jemts atse'e tsintovyejtun akokm n'ix to'k pane'e ve'em ke'xp ax jo'n je yaa'tyajk, yane'e je xyox dujayep, jem tse'e tyek jajm paat kyada'aky, jetse'e to'k je oro cinta dukak'ajenju. ¹⁴ Va'ajts po'o'pts je'e ve'e je vyaajy, ve'em ax jo'n je po'o'p lana ukpu je tsap'aa'pk. Ve'em tse'e je vyijn ax jo'n je jan'ayee'nst. ¹⁵ Ve'em tse'e je tyek y'ajaj y'atu'kx ax jo'n je bronze tyu'kx myátsuk ku ve'e va'ajts

yakpa'at, ve'em ax jo'n je bronze jem janjootm vyintoy ku ve'e jyu'u. Ve'em tse'e je y'aaj je yo'kt va'ajts makk tyunkats, ve'em ax jo'n je maja naaj y'uu'ts tyinun. ¹⁶ Jem tse'e y'aka'yun ka'm dumaada vuxtojtuk je maatsa. Jep tse'e y'avup pyitsum to'k je tsojx juu' ve'e mejtskado'om jajpax. Ve'em tse'e je vyijj je y'aaj y'ajaj y'atu'kx ax jo'n je aampa xaaj ku ve'e va'ajts makk y'añ.

¹⁷ Ku atse'e n'ix, van'itts atse'e ntunnaxvipp jeja je'e vyinkujk ax jo'n atse'e aa'k kun'ijt jo'n. Ax je'ets atse'e je y'aka'yun ka'aj xtuknukoon jets atse'e xnuujmi:

—Kadi mtsa'aga. Ats xa je'e ve'e too'vajkp, ats tse'e ux'ook, ¹⁸ ats tse'e joojntykip. Uk'oo'k atse'e; ax joojntykipts atse'e xa'ma kajx. Ats xa je'e ve'e je avaatsun nmaat juu' ve'e yaktuk'avaatsp joma ve'e je oo'kpa y'itta. ¹⁹ Javyétuts n'it juu' ve'e tux'ix, juu' ve'e uxyam ijtp, jets juu' ve'e ux'ook itup. ²⁰ Jidu'um tse'e dunukats juu' ve'e kayaknuja'vip y'ijt, je vuxtojtuk maatsa juu' ve'e yam ats n'aka'yun ka'm tux'ix jets je vuxtojtuk tsintovyejtun juu' ve'e tum je oro. Je vuxtojtuk maatsa, je'ets je'e ve'e ñukajtsp je yakkatsuyo'yvada juu' ve'e je oy kats je oy ayook duyakyo'ydup joma ve'e ñay'amókajada je jaanchja'vivatajka jem vuxtojtuk kajpun kajxmda. Jets je vuxtojtuk tsintovyejtun, je'ets je'e ve'e ñukajtsp je jaanchja'vivatajka juu' ve'e jem nay'amojkijidup.

2

Je vuxtojtuk kajpun joma ve'e ñay'amojkijidi je

*jaanchja'vivatajk: Pan pan jatye'e nay'amojkijidu
jep Éfeso*

¹ Nujaya jidu'um je yakkatsuyo'yva joma ve'e ñay'amókajada je jaanchja'vivatajk jem éfesovit kyajpun kajxm: "Jidu'um xa ve'e vya'añ je'e pane'e dumaat je vuxtojtuk maatsa jem y'aka'yun ka'm jetse'e ñaxy tyaka jem je vuxtojtuk oro tsintovyejtun y'akojkm: ² Nnuja'vinup xa atse'e pan ti jatye'e mtoondup mkojstsup, vintso ve'e makk mtonda ats kajx jets vintso ve'e je makk aaj je makk joot xjayepta, ka'a miitse'e xkuvakta pan pan jatye'e ka óyap jáyuvudup joointykidup, jetse'e x'ixta pan pan jatye'e natyijjudup kukatsivada, ve'em tse'e je nuja'vin xpajkti jets taayidup je'e ve'e. ³ Ta xa miitse'e je makk aaj je makk joot xjayepta, ta ve'e ooy mtuntsaachpaa'tta jetse'e ooy mtuntonda ats kajx, ka'a tse'e mnookxta. ⁴ Qyam tse'e vye'ema, jep tse'e to'k viijn juu' ats miitse'e ntuknaajmavaandup, je'ets je'e ve'e ku atse'e xkoo'ktsojktini ve'em ax jo'n atse'e xtsojkti ku atse'e xjaanchja'vi'ukvaandi. ⁵ Je'e kajx tse'e, jaa'myétsta vintso ats miitse'e xtsojkti van'it, vinmayumpijttini, masooktini je mko'oy joointykinda, jets toondinuva ve'em ax jo'n xtsoo'ntkti. Pan ka'a tse'e ve'em xttonda, najkxpts atse'e nyakkeekni je mtsintovyejtunda joma ve'e y'it. ⁶ Ax mputajkijiduups ya'a ve'e kuxe'e xkatsokta je'e juu' jatye'e tyoondup je jayu juu' ve'e dupanajxtup je Nicolás je y'ixpajkun, ntso'oxpajkpap ats je'e ve'e juu' ve'e tyoondup. ⁷ Pan pan jaty xa ve'e jem je tyaatsk, va'an tse'e du'amotunaxta juu' ve'e je

Espíritu Santo va'nuxjudup je jaanchja'vivatajka juu' ve'e nay'amojkijidup jem vuxtojtuk kajpun kajxm: Pan pan tse'e maadaakp, nmo'opts ats je'e ve'e jetse'e duja'kxut je kuputaajm juu' ve'e joojntykinyajkp, juu' ve'e jem ijtp joma ve'e je Nte'yam je jyayu je jyaajnda je tyajka."

Pan pan jatye'e nay'amojkijidu jep Esmirna

⁸ Nuja'yiva jidu'um je yakkatsuyo'yva joma ve'e ñay'amókajada je jaanchja'vivatajk jem esmiirnait kyajpun kajxm: "Jidu'um xa ve'e vya'añ je'e pane'e too'vajkp jets ux'ook, je'e pane'e uk'oo'k jetse'e jyoojntykpajknuva: ⁹ Nnuja'vinup xa atse'e pan ti jatye'e mtoondup mkojtstup, vintso ve'e mtsaachpaa'tta jetse'e m'ayovda (óyame'e may je o'yin xjayepta). Nnuja'vinupts atse'e vintso ve'e mpakótsjada je'e pan pan jatye'e natyijjudup israeejlit jáyuda, ax ka'ats je'e ve'e jye'eda, je Satanaasts je'e ve'e je jyáyuda. ¹⁰ Ka'ats miits je'e ve'e xtsa'agadat vintso ve'e mtsaachpaa'ttat. Jem miitse'eda pane'e je ko'oyjáyuvap yakjapyoxuntakpámjadap, y'ixupts je'e ve'e vintso ve'e y'óyat jets ats miitse'e xkoo'kjaanchja'vidinit. Majk xaaj ve'e ve'em myaktsaachpaa'tjadat. To'k aaj to'k joot tse'e m'íttat ats maat van'it paat ku ve'e m'oo'ktat, ve'em tse'e xjajejptinit je joojntykin juu' ve'e xa'ma kajx ijtp. ¹¹ Pan pan jatye'e xa ve'e jem je tyaatsk, va'an tse'e du'amotunaxta juu' ve'e je Espíritu Santo va'nuxjudup je jaanchja'vivatajka juu' ve'e nay'amojkijidup jem vuxtojtuk kajpun kajxm. Pan pan tse'e maadaakp, ka'a tse'e

vyintsotónjut je tsaachpaatun juu' ve'e xa'ma kajx ijtnup.”

Pan pan jatye'e nay'amojkijidu jep Pérgamo

¹² 'Nuja'yiva jidu'um je yakkatsuyo'yva joma ve'e ñay'amókajada je jaanchja'vivatajk jem peergamovit kyajpun kajxm: “Jidu'um xa ve'e vya'añ je'e pane'e dumaat je tsojx juu' ve'e mejtsk ado'om jajpax: ¹³ Nnuja'vinup xa atse'e pan ti jatye'e mtoondup mkojtstup jetse'e mtsaanada joma ve'e je Satanás yakkutuk. Oyamts jeme'e mtsaanada, to'k aaj to'k jootts atse'e xmutonda xmupakta, ijtpst atse'e xjaanchjávada. Oyame'e makk je jayu myaktsaachpaatjidi ku ve'e je Antipas duyak'oo'kti, ka'ats atse'e xjaanchja'vi'atúvidi, je Antipas juu' ve'e je tuvakojsun dupaam ats kajx jeja je numay jayu vyinkujkta ku ve'e vye'nana jem mkajpun kajxmda, jem joma ve'e je Satanás chuuna. ¹⁴ Ax jep tse'e juu' ats miitse'e ntuknaajmavaandup, je'ets je'e ve'e ku ve'e jem miitse'eda pan pan jatye'e dukamaso'okuvaandup je Balaam je y'ixpajkun. Je Balaam tse'e du'akojsi je Balac vintso ve'e je israeejlit jayu duyaktokintóndat, je'e ve'e ku ve'e duja'kxta juu' jatye'e yaktukvintsa'kidu je y'apamnaxta jets ku ve'e je kats dutukmaatjayeipti je kiix ónukta juu' ve'e ka púkap jyayeiptup. ¹⁵ Jemts miitse'e xmaadada pan pan jatye'e dukamaso'okuvaandup je Nicolás je y'ixpajkun, je ixpajkun juu' atse'e nkatsajkp. ¹⁶ Je'e kajx tse'e, vinmayumpijttini, masoóktini je mko'oy joojntykinda. Pan ka'ats miitse'e xmaso'okta je mko'oy joojntykinda,

nnunajkxtapts ats miitse'e jets atse'e najkx
 n'atso'oxtún maat je'e juu' ve'e dukamasooktup
 je Nicolás je y'ixpajkun. Ve'emts atse'e ntónut
 maat je tsojx juu' ve'e yap ats n'avup písump.
¹⁷ Pan pan jaty xa ve'e jem je tyaatsk, va'an
 tse'e du'amotunaxta juu' ve'e je Espíritu Santo
 va'nuxjudup je jaanchja'vivatajka juu' ve'e
 nay'amojkijidup jem vuxtojtuk kajpun kajxm:
 Pan pan tse'e maadaakp, nmo'opts ats je'e ve'e
 jetse'e dukáyut je maná juu' ve'e yu'uts ijtp, jets
 atse'e nmo'ot to'k je pi'k poo'p tsaaj joma ve'e
 javyet y'it to'k je nam xaaj juu' ve'e ni pana
 dukanuja'vip, je'ejyji ve'e pan pane'e yakmo'op."

Pan pan jatye'e nay'amojkijidu jep Tiatura

¹⁸ 'Nuja'yiva jidu'um je yakkatsuyo'yva joma
 ve'e ñay'amókajada je jaanchja'vivatajk jem
 tiatiirait kyajpun kajxm: "Jidu'um xa ve'e vya'añ
 je Nte'yam je y'Onuk, juu' ve'e je vyijn ax jo'n
 je jan'ayee'nst jets je tyek ax jo'n je bronze juu'
 ve'e va'ajts pa'at: ¹⁹ Nnuja'vinup xa atse'e pan ti
 jatye'e mtoondup mkojtstup, je tsojkun juu' ve'e
 mjayejptup, vintso atse'e xjaanchjávada, vintso
 atse'e xmutonda xmupakta, jets vintso ve'e je
 makk aaj je makk joot xjayepta, nnuja'vivapts
 atse'e jets nuyojk miitse'e uxyam mtonda ats kajx
 jets ka'a ve'e ku atse'e xjaanchja'vi'ukvaandi.
²⁰ Oyam tse'e vye'ema, jep xa ve'e juu' ats
 miitse'e ntuknaajmavaandup, je'ets je'e ve'e
 ku ve'e xkuvakta je ta'axtajk Jezebel, je'e juu'
 ve'e natyijjup je Nte'yam je y'ayook kojtsnajxpa.
 Tónajits je'e ve'e je y'ixpajkun dutukvin'uu'n ats
 je njayu jetse'e ve'em je kats dutukmaatjayépta je

yaa'y je ta'ax juu' ve'e ka púkap jyayeiptup jetse'e duja'kxta juu' ve'e yaktukvintsa'kidup juu' ve'e ka je Nte'yamap. ²¹ Ta xa ats je'e ve'e nja'ituma'a jetse'e vyinmayumpítut; ax ka'ats je'e ve'e vyinmayumpijt, ka'a tse'e dumasá'ak je kyo'oy too'. ²² Ax je'e pan pan jatye'e panajkxjudup, pan ka'ats je'e ve'e dumasó'okta juu' jatye'e je ta'axtajk tyuump, nyakpa'ampétupts ats je'e ve'e je ta'axtajk jets atse'e ooy ntunyaktsaachpaa'ttat je'e pan pan jatye'e tyukmaattoondup je kyo'oy je'e, ²³ nyak'oo'ktapts ats je'e ve'e pan pan jatye'e je ta'axtajk dukats'amotunajxtup. Ax ve'em tse'e nujom je jaanchja'vivatajk dunujávatat jets n'ixkujxp nmuja'vikujxp atse'e je jayu je jya'vin jets je vyinma'yun, ve'em ats miitse'e to'k jado'k juu' nmo'odat pan vintso ve'e dumaatnavyaa'tyju dumaatnay'akeegaja juu' jatye'e mtoondup mkojstsup. ²⁴ Ax miitsta pan pan jatye'e ijtup jem Tiatira jetse'e dukapanajkxta ya ko'oy ixpajkun jetse'e dukatonmatsta juu' je'e ve'e tyijtup je Satanás je myaja ixpajkun, ka'ats ats miitse'e ti viijnk ntukpava'anda. ²⁵ Ix'itta juu' ve'e mjayeiptup van'it paat ku atse'e nmiinnuvat. ²⁶ Pan pan tse'e maadaakp jetse'e dutún juu' jaty atse'e ntsajkp van'it paat ku ve'e y'oo'kut, nmo'opts ats je'e ve'e je kutojkun jetse'e duyakkutojkjat je jayu juu' ve'e tsuunidup joma ve'e may viijn je it je naax, ²⁷ ve'em ax jo'n ats je nTee' xmooyj je kutojkun. Pan ka'a tse'e je jayu kyatsapákjada, ve'em tse'e dutónut ax jo'n je jayu juu' ve'e je pojxun dukajp jetse'e dutukpo'ova'kxy je naxto'ts; ²⁸ nmooyvaps ats

je'e ve'e je maja maatsa juu' ve'e japyji pítsump.
²⁹ Pan pan jaty xa ve'e jem je tyaatsk, va'an
 tse'e du'amotunaxta juu' ve'e je Espíritu Santo
 va'nuxjudup je jaanchja'vivatajka juu' ve'e
 nay'amojkijidup jem vuxtojtuk kajpun kajxm."

3

Pan pan jatye'e nay'amojkijidu jep Sardis

¹ 'Nuja'yiva jidu'um je yakkatsuyo'yva joma
 ve'e ñay'amókajada je jaanchja'vivatajk jem
 saardisit kyajpun kajxm: "Jidu'um xa ve'e vya'añ
 je'e pane'e duka'mip je Espíritu Santo jets je
 vuxtojtuk maatsa, je Espíritu Santo, juu' ve'e ijtp
 jem je Nte'yam jya'vin kajxm jetse'e yaktuknukex
 je jaanchja'vivatajk jem vuxtojtuk kajpun kajxm
 joma ve'e ñay'amókajada: Nnuja'vinup xa atse'e
 pan ti jatye'e mtoondup mkojststup, nnuja'vinupts
 atse'e jets óyam miitse'e mjaoojntykada, ni
 vinxúpats ats miitse'e xkatoojnjada. ² Vijta keja,
 mo'oda je makkin juu' jatye'e jaa'ktaampna,
 juu' ve'e javee'n jetse'e kyutókiyut, kux ta
 atse'e n'ix jets ka'a miitse'e xtonda juu' ve'e
 oy juu' ve'e va'ajts jeja je Nte'yam vyinkujk.
³ Jaa'myétsta jets panajkxta je ixpajkun juu' ve'e
 myakmooydu, vinmayumpijttini, masooktini
 je mko'oy joojntykinda. Kux pan ka'a xa
 miitse'e xmaso'okta je mko'oy joojntykinda,
 nnunajkxtapts ats miitse'e jets ats miitse'e najkx
 nkupaadada. Ve'emts atse'e nje'yat ax jo'n je
 mee'tspa jye'ya jem je jayu tyak'am, ka'a ve'e
 xnujávada pan vin'it. ⁴ Oyam tse'e vye'ema,
 jem tse'e saardisit kyajpun kajxm miitsta pan

pan jatye'e kanaajk'ijjudup maat je tokin, ax je'ets atse'e nmaatvíduttap poo'p xaxta, kux ve'em je'e ve'e duvinmátsjada. ⁵ Pan pan tse'e maadaakp, yakpoo'pxóxuups je'e ve'e, ka'ats atse'e nyaktókiyut je xyaaj jep nak kujxp joma ve'e javyet je xyaajta pan pan jatye'e xa'ma kajx joojntykidinup. Ats je nTee' jets je ya'angeles, jemts atse'e je'e vyinkojkmda nva'anut jets ats je njayu je'e ve'eda. ⁶ Pan pan jaty xa ve'e jem je tyaatsk, va'an tse'e du'amotunaxta juu' ve'e je Espíritu Santo va'nuxjudup je jaanchja'vivatajka juu' ve'e nay'amojkijidup jem vuxtojtuk kajpun kajxm.”

Pan pan jatye'e nay'amojkijidu jep Filadelfia

⁷ 'Nuja'yiva jidu'um je yakkatsuyo'yva joma ve'e ñay'amókajada je jaanchja'vivatajk jem filadeejlfiait kyajpun kajxm: “Jidu'um xa ve'e vya'añ je'e pane'e va'ajts jets tyúvam, je'e pane'e dumaat je yakkutojkpa David je y'avaatsun, je'e pane'e juu' duyak'avaatsp, ni pana xa ve'e kya'o'yixju jetse'e duyak'atókut, nay ve'empa pane'e juu' duyak'atojkp, ni pana tse'e kya'o'yixju jetse'e duyak'ava'atsut: ⁸ Nnuja'vinup xa atse'e pan ti jatye'e mtoondup mkojtstup, mpaamts atse'e jeja miits mvinkujka to'k je tak'aka'a juu' ve'e ava'ajts, juu' ve'e ni pana ka'o'yixjup jetse'e duyak'atókut. Oyamts miitse'e vee'nji je makkin xjayepta, mkutyoonduits miitse'e ats je nkats je n'ayook jetse'e mjaa'knapyámjada ats maat. ⁹ Ax ve'em tse'e, je'eda pan pan jatye'e je Satanás dumaatnapyajjudup jets pan pan jatye'e taayidup ku ve'e vya'anda jets

israeejlit jayu je'e ve'eda, ntónupts atse'e jetse'e viinduk naxkada'aky ñapyámjadat jem miits mvinkojkmda jetse'e dukuváktat jets ooy ats miitse'e ntuntsokta. ¹⁰ Kux tse'e xmuténada ax jo'n atse'e nva'añ, je'e kajxts ats miitse'e n'íxtat njayéptat ku ve'e anañujoma je jayu ooy tyuntsaachpaa'ttat yaja naxviijn jetse'e ve'em oy yak'íxut pan pan jaty atse'e xjaanchja'vidup. ¹¹ Tsojk atse'e nmiinnuvat. Ix'itta juu' ve'e mjayejptup jetse'e ve'em ni pana mkapajkuxjadat je o'yin juu' ve'e mjayejptup jem tsapjootm. ¹² Pan pan tse'e maadaakp, ve'emts ats je'e ve'e mpámút ax jo'n to'k je mákk pattena jep maja tsaptujkp, ni je vin'ítats je'e ve'e kyapítsumut, jemts atse'e je'e ñi'kxm nja'at ats je nNte'yam je xyaaj jets je Nte'yam je cyiudad je xyaaj, je nam Jerusalén je'e ve'e juu' ve'e jem tsapjootm kada'akup, jeme'e choo'nut joma ve'e je Nte'yam. Ntuknujaayduvaps ats je'e ve'e ats je nnam xaaj. ¹³ Pan pan jaty xa ve'e jem je tyaatsk, va'an tse'e du'amotunaxta juu' ve'e je Espíritu Santo va'nuxjudup je jaanchja'vivatajkta juu' ve'e nay'amojkijidup jem vuxtojtuk kajpun kajxm.”

Pan pan jatye'e nay'amojkijidu jep Laodicea

¹⁴ 'Nuja'yiva jidu'um je yakkatsuyo'yva joma ve'e ñay'amókajada je jaanchja'vivatajk jem laodicéait kyajpun kajxm: “Jidu'um xa ve'e vya'añ je'e pane'e je Nte'yam je y'ayook dukojtsnajxp ve'em ax jo'n du'ix dumotu, je'e pane'e duyakkutojkjip nujom juu' jatye'e je Nte'yam pyaam: ¹⁵ Nnuja'vinup xa atse'e pan ti jatye'e mtoondup mkojtstup, nnuja'vinupts

atse'e jets ka'a atse'e xtuntso'oxpáкта jets ni ka'a
 atse'e xtuntsojktuva. Ve'em xa miitse'eda ax
 jo'n je tsoxk naaj juu' ve'e pa'ajntkji, ka'a tse'e
 xyuxa ka'a tse'e y'ana. ¹⁶ Je'e kajx tse'e kuxe'e
 ve'em m'itta, ve'emts ats miitse'e ntóndat ax jo'n
 je jayu du'uu'ts juu' ve'e je jyoot kyakuvujkp.
¹⁷ Ve'em xa miitse'e mva'anda jets ta miitse'e ooy
 mtun'óyada, ka'a miitse'e ti mka'ijtuxjada; ax
 ka'a tse'e xnujávada jets m'ayoovdup miitse'eda,
 m'ijttupts miitse'e ve'em ax jo'n je viints jayu
 jets je jayu juu' ve'e nuva'ajts axva'ajts. ¹⁸ Je'e
 kajxts ats miitse'e nkojtsjada jetse'e xjóydat
 juu' atse'e ntaa'kp: je oro juu' ve'e jep janjaatp
 tuy'oya, ve'em tse'e tuuv je o'yin xjayéptat; jets
 je poo'p vit, jetse'e mnatyukxóxjadat, ve'em
 tse'e mkoo'k'ijttinit ax jo'n je jayu juu' ve'e
 nuva'ajts axva'ajts; jets je vintsoojy, jetse'e je
 mviijn xpaajmjadat, ve'em tse'e mkoo'k'ijttinit
 ax jo'n je viints jayu. ¹⁹ Ntuknuujmidup ats
 je'e ve'e pan pan jaty atse'e ntsojktup jetse'e
 nyaktsaachpaa'tta, ve'emts atse'e ntun jetse'e
 nuyojk oy dutóndat juu' atse'e ntsajkp; ax tun
 vinkopk tse'e jetse'e mvinmayumpijttinit, jetse'e
 xmasooktinit je mko'oy joojntykinda. ²⁰ Ve'em xa
 atse'e ax jo'n to'k je jayu juu' ve'e kojtspoo'kxp jeja
 tak'aagui. Pan pants atse'e x'amotunajxp jetse'e je
 jya'vin duyak'ava'ach, takapts atse'e jem jya'vin
 kajxm jets atse'e n'ítut je'e maat ax jo'n ats je'e
 ve'e kunmaatkaajy kunmaat'uuk. ²¹ Pan pan tse'e
 maadaakp, nmo'opts atse'e je kutojkun jetse'e
 chaanadat ats maat jem ats nkutojkun tsuujntkun
 kajxm, ve'em ax jo'n atse'e nmaadaaky jets
 atse'e ntsuuna ats je nTee' maat jem kyutojkun

tsuujntkun kajxm. ²² Pan pan jaty xa ve'e jem je tyaatsk, va'an tse'e du'amotunaxta juu' ve'e je Espíritu Santo va'nuxjudup je jaanchja'vivatajka juu' ve'e nay'amojkijidup jem vuxtojtuk kajpun kajxm.”

4

Je vinja'vin je vintsa'kin juu' ve'e jem tsapjootm

¹ Ku ya'a ve'e ñajxy, van'itts atse'e n'ix je tsapjootmit it y'ava'ach, ve'em ax jo'n to'k je tak'aka'a jem kuy'avaach. Van'itts atse'e n'amotunajxnuva je ayook juu' atse'e too'vajkp xmukojs je trompeta jo'n. Jidu'um tse'e vyaajñ:

—Petu yam jets ats mitse'e ntuk'ixut juu' jatye'e tónjup kótsjup.

² Tun to'mayjits atse'e je Espíritu Santo xyaknujix jem tsapjootm. Jemts atse'e to'k je kutojkun tsuujntkun n'ix. Jem tse'e to'k chuuna.

³ Ve'emts je'e ve'e y'ajaj y'atu'kx ax jo'n je jaspe tsaaj ukpu je cornalina tsaaj juu' ve'e ta'kxp matskp. Jeja kutojkun tsuujntkun pa'ayi tse'e to'k je ii'tsuts juu' ve'e tsoxk ajajp ata'kxp ax jo'n je esmeralda tsaaj tyu'kx myátsuk.

⁴ N'ixts atse'e ii'px maktaaxk je kutojkun tsuujntkun juu' ve'e dunaa'vittup je kutojkun tsuujntkun. Jem tse'e chaanada vye'na nu'ii'px maktaaxk je mújit jáyuda, po'o'p xaxta, jets je oro corona juu' ve'e jem kyuvajkmda. ⁵ Je kutojkun tsuujntkun juu' ve'e jem itukojkm, jem tse'e tyumpitsum je vítsuk, je añu tyumpuj tyuntsa'pxy, je añu tyumpu'u tyunmaa't. Jem tse'e je kutojkun tsuujntkun vyinkojkm tyoy vuxtojtuk je kujajpa je kuta'kxpa,

je'ets je'e ve'e ñukajtsp je Espíritu Santo, juu' ve'e ijtp je jaanchja'vivatajk maat jem vuxtojtuk kajpun kajxm joma ve'e ñay'amókajada. ⁶ Jem tse'e je kutojkun tsuujntkun vyinkojkm vye'niva to'k je joy it juu' ve'e ke'xp ax jo'n je maaxy naaj juu' ve'e je ixun jo'n, tukke'xnajxpts je'e ve'e ax jo'n je cristaajl.

Joma tse'e je kutojkun tsuujntkun, jéjava tse'e víduta numaktaaxk je joojntykiva, tum je viijn tse'e jyajejptup je ñi'kx je kyopk, ve'em jep ñaadup ve'em jeja vyinkujk. ⁷ Muto'k je joojntykiva, ve'em tse'e kye'ex ax jo'n je león; je mumejtsk, ax jo'n je tsapkaaj; je mutoojk, ve'em tse'e je vyiijn je y'aaj ax jo'n je jayu; je mumaktaaxk, ve'em tse'e kye'ex ax jo'n je vijtsun ku ve'e jyeyy. ⁸ Nuto'k jaty tse'e tojtuk je kyeekun dujayepta, tum je viijn tse'e jyajejptup jem ñi'kxmda kyojmda jets jep kyeekun pa'tkup paat. Ka'a tse'e kyojts'atúvada jaxuujun jatso'p. Jidu'um tse'e vya'anda:

Va'ajts, va'ajts, va'ajts,

Maja Vintsán, Nte'yam, mits tse'e nujom mka'mikujxp,

mits xa ve'e m'ijt, mits tse'e uxyam m'ijtp, mítsam tse'e m'ijtnup.

Jidu'um tse'e vya'anda.

⁹ Ax vinnaajknáxts je joojntykiva dumo'oda je majin je jaanchin, je vintsa'kin, jets je kukojtsun je'e pane'e tsuunip jem je kutojkun tsuujntkun kajxm jetse'e xa'ma kajx jyoojntyka, ¹⁰ vanxup naxpa tse'e je nu'ii'px maktaaxk mújit jayu dvincoxkténada jetse'e dvinjávada dvinntsa'agada je'e pane'e joojntykip xa'ma kajx, jetse'e je y'ooro corónada dupamda jem

je kutojkun tsuujntkun vyinkojkm jetse'e jidu'um
vya'anda:

¹¹ Maja Vintsán, Nte'yam,
mvinmajtsjup xa mitse'e jetse'e xjajejpnit je
majin je jaanchin, je vintsa'kin, jets je
kutojkun,
mitse'e nujom juu' jaty mpaam;
kux ve'eme'e xtsak,
je'e kajx tse'e nujom juu' jaty jyeja,
mits tse'e myakjeji.
Jidu'um tse'e vya'anda.

5

Je nak axaa'ch

¹ Ax je'e pane'e tsuunip jem kutojkun
tsuujntkun kajxm, jemts atse'e n'ix y'aka'yun
ka'm dumats'it to'k je nak axaa'ch. Vinja'ats je'e
ve'e je nak, ve'em jeñi'kxm ve'em jep y'akujkp.
Vuxtojtuk je'e ve'e je tsa'yun tuk'ana'ach. ² N'ixts
atse'e to'k je makk ángeles juu' ve'e makk kojts.
Jidu'um tse'e vyaajñ:

—¿Pan tse'e dvinmajtsjup jetse'e je nak
axaa'ch duyak'ava'atsut jetse'e je cha'yun
dupajkjat juu' ve'e tuk'ana'ach?

³ Ax juu' ve'e jem tsapjootm, ukpu yaja naxvi-
ijn, ukpu jep naxviijnit itupa'tkup, ni pana tse'e
kyave'na juu' ve'e o'yixjup jetse'e je nak axaa'ch
duyak'ava'atsut ukpu du'ixut. ⁴ Ooyts atse'e ntun-
nañyaaxji kux ni pana ve'e kyayakpaaty juu'
ve'e dvinmajtsjup jetse'e duyak'ava'atsut ukpu
du'ixut. ⁵ Van'itts atse'e nuto'k je mujit jayu
xnuujmi:

—Kadi mya'axy. Je'e pane'e León yaktijp, je Judá jets je yakkutojkpa David je chaan je kyooj, je'e tse'e maadaak jetse'e ve'em y'o'yixju jetse'e duyak'ava'atsut je nak axaa'ch jetse'e je cha'yun dupajkjat.

⁶ Van'itts atse'e n'ix to'k tyena. Carnero Onukts je'e ve'e yaktij. Jem je'e ve'e tyena joma ve'e je kutojkun tsuujntkun, jem numaktaaxk joojntykiva jets mujit jayu akojkmda. Ax juu'ts jeme'e tenip, ve'emts je'e ve'e kye'ex jets tavani ve'e y'uk'aa'k ku ve'e vyaajñ vintsa'kin, van'it tse'e jyojntykpajknuva. Vuxtojtuk tse'e je vyaj vuxtojtuk tse'e je vyijn. Je vyijn, je'ets je'e ve'e ñukajtsip je Espiritu Santo, juu' ve'e ijtp jem je Nte'yam jya'vin kajxm jetse'e yakkex to'k it to'k naxviijn. ⁷ Van'itts je'e ve'e ojts

dutukkakonva'ach je nak axaa'ch juu' ve'e jem y'aka'yun ka'm myats'ijtp je'e pane'e tsuunip jem kutojkun tsuujntkun kajxm. ⁸ Ku ve'e dukaajn je nak axaa'ch, van'it tse'e je numaktaaxk joojntykiva jets je nu'ii'px maktaaxk mujit jayu, je'e tse'e divinkoxktenidu je'e pane'e yaktijp Carnero Onuk. Kake'e tse'e je mujit jayuda jem dumaadada je arpa kov jets je oro apajkin juu' ve'e ojtsta maat je poom. Je poom, je'ets je'e ve'e ñukajtsip je Nte'yam je jyayu je chapkatsta. ⁹ Ya nam uv tse'e tyukvin'aavdu je'e pane'e yaktijp Carnero Onuk. Jidu'um tse'e y'aavdi:

Mits xa ve'e mvinmajtsjup jetse'e xkonut je nak axaa'ch jetse'e je cha'yun xpajkjat, kux mitse'e vintsa'kin mvaan, mits je m'oo'kun kajx tse'e xyaknatyukpitsum-vaatsjidi jetse'e y'ijttinit je Nte'yam je jyayu,

vinxupe'e je ke'xpa,
 nuvinxupe'e je jayu juu' ve'e kojststup oyjuu' ay-
 ooka,
 nuvinxupe'e je jayu chaanada to'k it to'k naxviijn.
¹⁰ Je'eda ve'e tuxpum yakkutojkipada jets
 tee'tajkta,
 je'e tse'e je Nte'yam dumutoondup dumupajktup,
 yakkutojkjadapts je'e ve'e je jayu juu' ve'e to'k it
 to'k naxviijn tsuunidup.
 Jidu'um tse'e y'aavdi.

¹¹ Van'itts atse'e n'ix numay ooy je ángeles,
 ñaa'vittupts je'e ve'e je kutojkun tsuujntkun, je
 joojntykivada, jets je mújit jáyuda. Millón amts
 je'e ve'e je ángeles vye'nada, nutooj numa'aj,
¹² N'amotunajx ats je'e ve'e ku ve'e mak kyotsta.
 Jidu'um tse'e vyaandi:

Je'e pane'e yaktijp Carnero Onuk,
 je'e tse'e duvinmajtsjup jetse'e je kutojkun
 yakmooynit jets je o'yin, je vijn je kejun
 jets je makkin, je vintsá'kin, je majin je
 jaanchin, jets je oy nukojtsin.

Jidu'um tse'e vyaandi.

¹³ N'amotunajxpats atse'e nujom pan pan
 jatye'e je Nte'yam pyaam juu' ve'e ijtup jem
 tsapjootm, yaja naxviijn, jep naxviijn itupa'tkup,
 jets jem maaxy najootm. Jidu'um tse'e vyaandi:
 Je'e pane'e je kutojkun tsuujntkun dutuktsuunip
 jets je'e pane'e yaktijp Carnero Onuk,
 je'eda tse'e dujayeiptinup je oy nukojtsin, je
 vintsá'kin, je majin je jaanchin, jets je kuto-
 jkun.

¡Ve'em tse'e y'ijtnit xa'ma kajx!
 Jidu'um tse'e vyaandi.

¹⁴ Je n̄umaktaaxk joojntykiva, jidu'um tse'e vyaandi:

—¡Amén!

Van'it tse'e je nu'ii'px maktaaxk mújit jayu kyoxkténidi jetse'e duvinja'vidi duvintsa'kidi je'e pane'e joojntykip xa'ma kajx.

6

Je vuxtojtuk tsa'yun

¹ Van'itts atse'e n'ix je'e pane'e yaktijp Carnero Onuk, je'e tse'e dupajkji muto'k je vuxtojtuk tsa'yun. Van'itts atse'e n'amotunajxy je muto'k joojntykiva makk kyajts, ve'em ax jo'n je añu ya'axy. Jidu'um tse'e vyaajñ:

—¡Minu jets ixu!

² Van'itts atse'e n'ix to'k je poo'p caballo. Juu' tse'e tuktsuunijup, jemts je'e ve'e dumats'it to'k je arco. Van'it tse'e yakmooyj to'k je corona, jetse'e ve'em maadaakpa ñujkx.

³ Ku ve'e je'e pane'e yaktijp Carnero Onuk, je'e tse'e dupajkji je mumejtsk tsa'yun, van'itts atse'e n'amotunajxy je mumejtsk joojntykiva vyaajñ:

—¡Minu jets ixu!

⁴ Van'it tse'e pyítsum jado'k je caballo, tsaptsts je'e ve'e y'ijt. Juu' tse'e tuktsuunijup, yakmooyts je'e ve'e je kutojkun jetse'e duyak'atso'oxtóndat je jayu juu' ve'e tsuunidup to'k it to'k naxviijn jetse'e ve'em duyaknaajk'oo'kjadat vimpit atuj. Yakmooyts je'e ve'e to'k je maja tsojx.

⁵ Ku ve'e dupajkji je mutoojk tsa'yun, van'itts atse'e n'amotunajxy je mutoojk joojntykiva vyaajñ:

—¡Minu jets ixu!

Van'itts atse'e n'ix to'k je yak caballo. Juu' tse'e tuktsuunijup, jemts je'e ve'e kya'm dumaada to'k je ta'yun. ⁶ Van'itts atse'e n'amotunajxy jem joojn-tykiva akojkmda to'k je ayook juu' ve'e vaan:

—To'k kiloje je trigo ku ve'e to'k xaaj dunutún jets mejtsk kilo je cebada ku ve'e to'k xaaj dunutún. Ax ka'a tse'e xyakvintókidat je olivos aceite jets je tsaaydum pa'ajk naaj.

⁷ Ku ve'e dupajkji je mumaktaaxk tsa'yun, van'itts atse'e n'amotunajxy je mumaktaaxk joojntykiva vyaajñ:

—¡Minu jets ixu!

⁸ Van'itts atse'e n'ix to'k je po'ts caballo. eo'kunts je'e ve'e xyaaj juu' ve'e tuktsuunijup. Jemts je'e ve'e pyametsju je'e juu' ve'e tyijp oo'kpa it. Yakmooyts je'e ve'e jetse'e duyakkutojkjat to'k viijn je jayu juu' ve'e tsuunidup yaja naxviijnit itukujx, jetse'e je jayu dutukyak'oo'kut je atso'ox, je yooj, je pa'am, jets je mu'uk tánuk. Juu' tse'e jatoojk viijn je jayu, ax ka'a tse'e duyakkutojkjat.

⁹ Ku je'e ve'e dupajkji je mumugooxk tsa'yun, van'itts atse'e n'ix jem yojxpejtun pa'tkum je'e je jyootta je jya'vinda juu' ve'e je jayu yak'oo'kjudu ku ve'e je Nte'yam dupanajxxti jetse'e je y'ayook du'ava'nidi, ¹⁰ makts je'e ve'e kyojtsti, jetse'e vyaandi:

—Va'ajts Maja Vintsán, mkutyuump xa mitse'e juu' ve'e mkajtsp, ¿vin'ítnumts mits je'e ve'e xtukkuvéttat je naxviijnit jayu juu' aatse'e xyak'oo'ktu?

¹¹ Van'itts je'e ve'e yakmooydi je poo'p vit jetse'e yaknuujmidi jets javee'ne'e jyaa'k'a'íxtat, van'it

paat ku ve'e pyo'okut pan nuvinxupe'e y'oo'ktat je y'utsta je y'ajchta jets je y'utsta je cha'ada juu' ve'e je Cristo duvinja'vidup dūvintsa'kidup, juu' ve'e je jayu yak'oo'kjadap ax jo'n je'e ve'e jyajtti.

¹² Ku ve'e je'e pane'e yaktijp Carnero Onuk, je'e tse'e dupajkji je mutojtuk tsa'yun, van'itts atse'e n'ix jets va'ajts makke'e tyun'ojxi. Yak tse'e vyimpijtni je aampa xaaj, ve'em ax jo'n je yak vit juu' ve'e je jayu natyukxoixjup ku ve'e kyu'oo'kjini. Je nuu'pun jo'n tse'e chapt-sikajxni je aampa po'o. ¹³ Kustajkidu tse'e je maatsa yaja naxviijn, ve'em ax jo'n je higo kup duyakkustaka je tyaaajm ku ve'e je mak k poj xy-inuyo'oyju. ¹⁴ Ve'em tse'e ya tsajmit it tyokini, ve'em ax jo'n je nak yak'axaa'tsni, viijnk tso ve'e yakpaamni nujom je kopk je keets jets je naax juu' ve'e jem maaxy naaj akokm. ¹⁵ Je yakkuto-jkpatajk juu' ve'e yaja naxviijn, nayyo'tsjidinuts je'e ve'e jep aajntkup jets kopk keets akujkp, nay vanxupjidava juu' ve'e dunumajjidup, je tojpatajk je vyintsanda jets je kumeen jayuda maat je mak jayuda, je joyutoompa jayuda jets je naspaka jayuda. ¹⁶ Jidu'um tse'e dunuujmidi je kopk je keets:

—Naxkada'aku yam aats nmi'kxm jets aatse'e xyo'otsut, ve'emts aatse'e xkapaa'tut je'e pane'e dutuktsuunip je kutojkun tsuujntkun jets aatse'e xkapaatpat je mak tsaachpaatun juu' ve'e yakjéjap je'e je y'ejkun kajx pane'e yaktijp Carnero Onuk, ¹⁷ kux távani ve'e dupaatni je xaaj ku ve'e je mak tsaachpaatun jyeja. ¿Pan tse'e nvaat dumuténap?

7

Je'eda pan pan jatye'e yaktukkonvaatstu je is-raeejlit jáyuda

¹ Van'itts atse'e n'ix numaktaaxk je ángeles tyénada maktaaxk esquina yaja naxviiñnit itukujx, ka'a tse'e duyakjatta jetse'e pyójut yaja naxviiñ ukpu jem maaxy naviinm, jetse'e ni to'ka je kup kyapojuyo'oyut. ² N'ixpats atse'e jado'k je ángeles, jem je'e ve'e myets joma ve'e je xaaj pyítsum. Jemts je'e ve'e dumaada je tsa'yun juu' ve'e je joojntyk Nte'yam jye'e. Je ángeles tse'e makk dumukojs je numaktaaxk ángeles juu' ve'e je kutojkun yakmooydu jetse'e duyakvintókidat ya naxviiñnit it jets je maaxy naaj. ³ Jidu'um tse'e dunuujmidi:

—Ka'a tse'e xyakvintókidat je naxviiñnit it, je maaxy naaj, ukpu je kup, van'itnume'e ku aatse'e mpaajmjadat je nNte'yamamda je cha'yun jem vyimpókkumda pan pan jatye'e mutoojnjudup mupajkjudup.

⁴ Van'itts atse'e n'amotunajxy nuvinxup je'e ve'eda pan pan jatye'e je tsa'yun yakpaajmjidu. Numókupx javujxtpupxuk maktaaxk miijl tse'e y'ijtti, yaktukkonvaatstu tse'e nujom je jaka'a juu' ve'e je israeejlit jáyuda. ⁵ Numakmejtsk miihle'e je tsa'yun yakpaajmjidi je Judá je chaan je kyooj, numakmejtsk miijl je Rubén jye'e, numakmejtsk miijl je Gad jye'e, ⁶ numakmejtsk miijl je Aser jye'e, numakmejtsk miijl je Neftalí jye'e, numakmejtsk miijl je Manasés jye'e, ⁷ numakmejtsk miijl je Simeón jye'e, numakmejtsk miijl je Leví jye'e, numakmejtsk miijl je Isacar jye'e, ⁸ numakmejtsk

miijl je Zabulón jye'e, numakmejtsk miijl je José jye'e, numakmejtsk miijl je Benjamín jye'eva.

Je numay jayu juu' ve'e poo'p xaxta

⁹ Ku ya'a ve'e ñajxy, van'itts atse'e n'ix va'ajts numay aa'k je jayu, kamachoovna, jeme'e tyénada je kutojkun tsuujntkun vyinkojkm jets jem je'e vyinkojkm pane'e yaktijp Carnero Onuk. To'k it to'k naxviijnts je'e ve'e choo'nda, anañujoma je ke'xpa, anañujoma je aaj je ayook, jets anañujoma je naax je kajpun. Poo'p xaxts je'e ve'eda. Jem tse'e dumats'itta je tuuxux aajy, ¹⁰ jetse'e makk kyotsta. Jidu'um tse'e vya'anda:

—Je Nte'yam, juu' ve'e dutuktsuunip je kutojkun tsuujntkun, jets je'e pane'e yaktijp Carnero Onuk, xyaktsookumduts uu'm je'e ve'eda.

¹¹ Ax anañujoma je ángeles, jemts je'e ve'e víduta dunaa'ténada je kutojkun tsuujntkun jets je mújit jáyuda maat je numaktaaxk joojntykivada, jetse'e je vyiijsa je y'aajta dutukpaatti je it juu' ve'e jem je kutojkun tsuujntkun vyinkojkm, jetse'e je Nte'yam duvinja'vidi divintsakidi. ¹² Jidu'um tse'e vyaandi:

¡Amén! Je oy nukojtsin, je majin je jaanchin, je vijin je kejun, je kukojtsun jets je vintsak'in, je kutojkun jets je makk'in, je nNte'yamamda tse'e dujayejpnap nujom ya'a xa'ma kajx. Amén.

¹³ Van'it tse'e nuto'k je mújit jayu ats x'amotutuvi:

—¿Pants ya'a ve'eda juu' ve'e poo'p xax? ¿Jomas ya'a ve'e choo'nda?

¹⁴ Van'itts atse'e nnuujmi:

—Ka'a atse'e nnujava. Nvaat atse'e xvaajnjat.

Van'itts atse'e xnuujmi:

—Je'e xa ya'a ve'eda juu' ve'e je mak̄k tsaachpaatun duyaknajxtu, pan pan jatye'e je vyit dupojtu jetse'e duyakpoo'pidi je'e je ñuu'pun kajx pane'e yaktijp Carnero Onuk. ¹⁵ Je'e kajx tse'e y'itta jem je Nte'yam je kyutojkun tsuujntkun vyinkojkm jetse'e duvinjavada duvintsa'agada jóvum xaaj jóvum tsooj jem myaja tsaptajkm; je'e pane'e yaktijp Carnero Onuk, je'e tse'e íxjidinup jajejpjidinup jetse'e y'ijtnit je'e maatta. ¹⁶ Ka'a tse'e je yooj je taatsa du'ukyaknajxtinit, ka'a tse'e je aampa xaaj y'ukyaktoojyjidinit, ka'ats je'e ve'e je an y'ukpaatjidinit, ¹⁷ kux je'e pane'e yaktijp Carnero Onuk, juu' ve'e ijtp joma ve'e je kutojkun tsuujntkun, je carnero vinténiva jo'nts je'e ve'e y'ix'itjadat jetse'e yaknajkxjadat joma ve'e je tsoxk naaj myu'ut juu' ve'e joojntykinyajkp. Je Nte'yam tse'e yakkeekuxjadap nujom je vyinnaajta, ka'a tse'e y'ukyaaxtinit.

8

Je muvuxtojtuk tsa'yun jets je poom ajojkin juu' ve'e tum je oro

¹ Ku ve'e je'e pane'e yaktijp Carnero Onuk, je'e tse'e dupajkji je muvuxtojtuk tsa'yun, van'it tse'e jem tsapjootm nujom juu' jaty y'amo'tkujx kojkm hora jo'n. ² Van'itts atse'e n'ix je nuvuxtojtuk aangelesta juu' ve'e jem je Nte'yam vyinkojkm ténidup, je'eda tse'e yakmooydu vuxtojtuk je trompeta. ³ Van'it tse'e jye'y jado'k je ángeles maat to'k je poom ajojkin

juu' ve'e tum je oro. Van'it tse'e dūvinkuva'ki je poom jojkpejtun jetse'e yakmooy may je poom jetse'e dutukmaatvintsa'agat je tsapkats juu' ve'e je Nte'yam je jyayu kyojstsup, jem tse'e dūvintsa'agat joma ve'e je poom jojkpejtun juu' ve'e tum je oro, juu' ve'e ijtp jem je kutojkun tsuujntkun vyinkojkm. ⁴ Van'it tse'e je poom jokpyojtuk maat je Nte'yam je jyayu je chapkatsta juu' ve'e je ángeles tyukvinjajkp je poom jojkpejtun juu' ve'e tum je oro, jetse'e jyak jem je Nte'yam vyinkojkm. ⁵ Van'it tse'e je ángeles dukaajn je poom ajojkin jetse'e duyak'ujts maat je yojxpejtun jampajk. Van'it tse'e dukuska'a yaja naxviijn. Ku ve'e ve'em dutuujn, van'it tse'e je vitsuk tyuntaa'puk, je añu tyumpuj tyuntsa'pxy, je añu tyumpu'u tyunmaa't, makk tyun'ojxini.

Je trompétada

⁶ Van'it tse'e ñay'apaajmtkijidi je nuvuxtojtuk ángeles juu' ve'e dumaatta je trompeta jetse'e dutukxo'oxtat.

⁷ Ku ve'e je muto'k ángeles dutukxuux je trompeta, van'it tse'e yaja naxviijn jyeji je taaxt jets je jaajn, je nuu'pun mutaka. Tooy tse'e to'k viijn ya naxviijnit it; juu' tse'e jamejtsk viijn, ka'a tse'e tyoojy; tokyajxpa tse'e je tsoxk kup jets nujom je aajy je ojts.

⁸ Ku ve'e je mumejtsk ángeles dutukxuux je trompeta, van'it tse'e jem maaxy najootm yakkek to'k juu' ve'e ve'em íxuvip ax jo'n to'k je maja kopk, tooy tse'e vye'na. Van'it tse'e to'k viijn je maaxy naaj nuu'pun vyimpijtkujx; juu' tse'e jamejtsk viijn, ka'ats je'e ve'e nuu'pun vyimpijt.

9 eo'kkajxtu tse'e to'k viijn juu' ve'e jem maaxy najootm joojntykidup; juu' tse'e jamejtsk viijn, ka'ats je'e ve'e y'oo'kti. Vintokikajxtuva tse'e je barco juu' ve'e ijttu to'k viijn jem maaxy najootm; juu' tse'e jamejtsk viijn je maaxy naaj, ka'a tse'e je barco jem vyintokidi.

10 Ku ve'e je mutoojk ángeles dutukxuux je trompeta, van'it tse'e to'k je maatsa chaa'n jem tsajviinm, je kuno'kun jo'n tse'e tyoy, jetse'e ñaxkadaaky joma ve'e to'k viijn je maja naaj jets je mo'tpa naaj; juu' tse'e jamejtsk viijn je maja naaj jets je mo'tpa naaj, ka'ats je'e ve'e jem ñaxkadaaky.

11 Ajénjots je'e ve'e xyaaj je maatsa, ta'am ojts aajy je'e ve'e kyatsapítsum, je'e kajx tse'e je naaj vyimpjtkujx ta'am. Numay tse'e je jayu tyun'oo'kti kux va'ajts ta'ame'e je naaj.

12 Ku ve'e je mumaktaaxk ángeles dutukxuux je trompeta, van'it tse'e vyintoki to'k viijn je aampa xaaj, je aampa po'o, jets je maatsa; juu' tse'e jamejtsk viijn je aampa xaaj, je aampa po'o, jets je maatsa, ka'ats je'e ve'e vyintoki. Ve'em tse'e kyakujaj kyakutu'kx je aampa xaaj, je aampa po'o, ukpu je maatsa maktaaxk hora ku ve'e xyuujuni jets maktaaxk hora ku ve'e cho'oini kyoo'tsini.

13 Ku atse'e n'ix, van'itts atse'e n'amotunajxy to'k je ángeles makk jidu'um vyaajñ, jeyyp tse'e vye'na jem tsajm itukojkm:

—jAyoov xa je'e ve'e je jyootta ka to'k náxap pan pan jatye'e tsuunidup jem naxviijnit it kajxm, kux tun támani xa je'e ve'e jetse'e je janutoojk ángeles dutukxo'oxtat je trompétada!

9

¹ Ku ve'e je mumugo_{oo}xk ángeles dutukxuux je trompeta, van'itts atse'e n'ix to'k je maatsa juu' ve'e tsoo'n jem tsajviinm jetse'e ñaxk_{ada}aky yaja naxviijn, je maatsa tse'e yakmooy to'k je avaatsun je jot jye'e juu' ve'e ooy tyunkaaka. ² Van'it tse'e duyak'avaach je jot. Jep tse'e pyítsum je jok, ve'em ax jo'n je maja jantoojntykun jok. Je jok tse'e duyakkoo'tsikajx je aampa xaaj jets ya tsajmit it. ³ Jem tse'e jok akojkm pyítsumdi je tánukta juu' ve'e je paach jo'n íxuvidup, jetse'e ñaxjeyydi yaja nujom naxviijn itukujx. Yakmooydu tse'e je tánuk je kutojkm vintso ve'e je jayu duyaktsaachpaa'ttat, ve'em ax jo'n je kaa'pyk je jayu duyaktsaachpaa'ty. ⁴ Yaknuujmidu ve'e jets ka'a ve'e duyakvintókidat je aajy je ojs juu' ve'e yaja naxviijn itukujx, ni ti kupa, jets ni tia juu' ve'e tsoxk, je'ejyi ve'e yaktsaachpaa'ttap je jayu juu' ve'e dukajajeyptup je Nte'yam je cha'yun jem vyimpókkum. ⁵ Ax ka'a tse'e yakmasookti jetse'e je jayu duyak'oo'ktat, je'e ve'e jetse'e je jayu duyaktsaachpaa'ttat mugooxk po'o. Je tsaachpaatun juu' ve'e yakjéjidu, ve'emts je'e ve'e yakjava ax jo'n je jayu je kaa'pyk tyupju. ⁶ Ku ve'e ve'em tyónjut kyótsjut, jyoo'k'íxtidinup tse'e je jayu vintso ve'e y'oo'ktat, ax ka'a tse'e y'o'yixjadat; ja'oo'kuva'andap tse'e, ka'a tse'e y'oo'ktat.

⁷ Apaamdukada tse'e je tánuk ax jo'n numay aa'k je caballo juu' ve'e apaamdukada jetse'e y'atso'oxtóndat. Jem tse'e kyuvajkm dujajeypta juu' ve'e je oro corona jo'n ke'xp; ve'em tse'e je vyiiinda je y'aajta ax jo'n je jayu, ⁸ ve'em tse'e je vyaajyta ax jo'n je ta'axtajk je vyaajy, ve'em

tse'e je tyaatsta ax jo'n je león jye'e. ⁹ Je pojxun tse'e natyukxoixjudup ax jo'n je nuxoya. Ve'em tse'e je kyeekun duyakne'emda ax jo'n myotu ku ve'e je caballo may je carro dupavuu'n ku ve'e je atso'ox toonk du'anómada. ¹⁰ Jem tse'e tyo'xta jajm dumaadada je tyajpun, ve'em ax jo'n je kaa'pyk jye'e, juu' ve'e tyuktáptap je jayu jetse'e mugooxk po'o duyaktsaachpaa'ttat. ¹¹ Jyajejptup tse'e to'k juu' ve'e ka'mijidup, je ko'oy aangelests je'e ve'e juu' ve'e jep kaak jótup. Je ángeles, Abadoonts je'e ve'e yaktij je hebreo aaj. Yakvintóktivats je'e ve'e kyatsapítsum.

¹² Najx tse'e je muto'k tsaachto'nun, ax miimp-num tse'e jamejtsk.

¹³ Van'it tse'e je mutojtuk ángeles dutukxuux je trompeta. Van'itts atse'e n'amotunajxy to'k je ayook juu' ve'e pítsum jep maktaaxk esquina itakujkp juu' ve'e jem poom jojkejtun kajxm juu' ve'e tum je oro jets juu' ve'e jem je Nte'yam vyinkojkm ijtp. ¹⁴ Jidu'um tse'e dunuujmi je ángeles juu' ve'e dumaat je trompeta:

—Mukeja je numaktaaxk ángeles juu' ve'e mutsómada jem joma ve'e je éufratesit maja naaj.

¹⁵ Ve'em tse'e yakmukéjidi je numaktaaxk ángeles jetse'e je jayu duyak'oo'kkáxtat to'k viijn; juu' tse'e jamejtsk viijn je jayu, ax ka'ats je'e ve'e duyak'oo'ktat. Yaktuknupaajmtkidu ve'e je hora, je xaaj, je po'o, jets je joojnt vin'ite'e yakmukéjadat. ¹⁶ N'amotunajxts atse'e nuvinxupe'e y'ijtti je tyojpatajka juu' ve'e je caballo dutuktsuunidup, numejtsk mókupx milloonts je'e ve'e y'ijtti.

17 Jidu'umts atse'e xyak'ixti je cabálloda. Juu' tse'e tuktsuunijidup, je pojxun tse'e natyukxojxjudup ax jo'n je nuxoya, tsaptsts je'e ve'e je pojxun xox y'ijt, jetspa azuujl, jets po'ts. Je cabálloda, ve'emts je'e ve'e je kyuvajk y'ijtti ax jo'n je león je kyuvajk, jepts je'e ve'e y'avup pyítsum je jaajn, je jok, jets je azufre. 18 To'k viijn je jayu juu' ve'e tsuunidup yaja naxviijnit itukujx, je tsaachto'nun tse'e yak'oo'kjudu, je jaajn, je jok, jets je azufre juu' ve'e jep je caballo y'avup pítsump. Juu' tse'e jamejtsk viijn je jayu, ax ka'ats je'e ve'e duyak'oo'kti. 19 Jeye'e y'avup jets jem tse'e tyo'xta kajxm dūjayepa je caballo je kyutojkunda; ve'em tse'e je tyo'xta y'ixuvada ax jo'n je tsaa'n kuvajk, je'e tse'e tyukyaktsaachpaattup je jáyuda.

20 Ax je jáyuda juu' ve'e vintaandu ku ve'e je tsaachto'nun ñajxy, ka'a tse'e dumasookti je kyo'oy joojntykinda, ka'a tse'e dūvintsa'ki'atūvidi je ko'oyjáyvapta ukpu ti jatye'e y'apamnajxtu je oro maat, je plata maat, je bronze maat, je tsaaj maat, ukpu je kup maat, je'e juu' ve'e ka'ixtup kamótudup jetse'e kyayo'oyda. 21 Ka'a tse'e vyinmayumpijtti, ka'a tse'e dumasooktuva je yakjayu'oo'kk, je maayk, jets je mee'tsk, jyaa'ktukmaatjayejptuva tse'e je kats je yaa'y je ta'ax juu' ve'e ka púkap jyayejptup.

10

To'k je ángeles je nak dukon'ijt axaa'tsva'kxy

1 Van'itts atse'e n'ix jado'k je makk ángeles jem tsapjootm chaa'n, vínuts vimpídut. Jem tse'e kyuvajkm je ii'tsuts. Ve'em tse'e je vyiijn je y'aaj y'ajaj

y'atu'kx ax jo'n je aampa xaaj, ve'em tse'e je pyoojy je tyek kye'ex ax jo'n je jaajj. ² Jem tse'e to'k je nak dukon'it axaa'tsva'kxy, jetse'e je y'aka'yun tek dupuujm jem maaxy nani'kxm jetse'e je y'anajutek dupuujm jeja naxkujx. ³ Van'it tse'e makk kyajts, ve'em ax jo'n je leon y'akaa'stuk. Ax ku tse'e makk kyajts, van'it tse'e myotu vuxtojtuk je aňu ya'axy. ⁴ Tavani tse'e je vuxtojtuk aňu ya'axy vye'na, van'itts atse'e n'ukjavyetuvaajň. Van'itts atse'e n'amotunajxy to'k je ayook juu' ve'e jem tsapjootm tsoo'mp. Jidu'um tse'e vyaajň:

—Kadi x'avana juu' ve'e tudukotsta je vuxtojtuk aňu, kadi xjavyet.

⁵ Van'it tse'e je ángeles juu' atse'e n'ix tyena jem maaxy nani'kxm jets jeja naxkujx, je'e tse'e je y'aka'yun ka'aj duyakpojtuk jem tsajm tsov, ⁶ jetse'e je Nte'yam duyaknajxy, je'e juu' ve'e xa'ma kajx ijtp jetse'e dupuujm ya tsajmit it, ya naxviijnit it, je maaxy naaj, jets nujom juu' jatye'e ijtp. Van'it tse'e vyaajň:

—Ka'a xa ve'e y'ukta'ninit. ⁷ Ku xa ve'e dupaatnit pan vin'ite'e je movuxtojtuk ángeles dutukxo'oxut je trompeta, ta tse'e tyunju kyatsju vye'na juu' ve'e je Nte'yam ñupaajmtki jetse'e kyayaknujava y'ijt, ve'em ax jo'n je'e ve'e dutuknuja'vi je myutoompada je myupajkpada, je Nte'yam je y'ayook kojtsnajxpatajhta.

⁸ Je ayook juu' atse'e n'amotunajx jetse'e jem tsapjootm kyada'aky, xmukojsnuvats atse'e, jets atse'e xnuujmi:

—Najkxu xkanu je nak axaa'ch juu' ve'e myaat je ángeles juu' ve'e ténip jem maaxy nani'kxm jets jem naxviinm.

⁹ Najkx̄ts ȁtse'e joma ve'e je ángeles j̄ets ȁtse'e n'amōtu je nāk. Van'itts ȁtse'e xnuuj̄mi:

—Chaja j̄ets ja'kxu. Je po'ojk pa'ajk jo'n tse'e y'ítut j̄ep m'ávup; ax ku tse'e jem mjootm jye'yat, ta'aminup tse'e.

¹⁰ Van'itts ȁtse'e je ángeles je nāk ntukkakōnvaach j̄ets ȁtse'e nju'kx. Ve'em tse'e y'ijt yap ȁts n'ávup ax jo'n je po'ojk pa'ajk. Ax kuts ȁtse'e nja'kxkujx, ta'aminu tse'e yam ȁts njootm.

¹¹ Van'itts ȁtse'e xnuuj̄mi:

—Tun vinkopk xa je'e ve'e j̄etse'e xkojtsnajxnuvat je Nte'yam je y'ayook nūmay je jayu kajxta, may je naax je kajpun kajxta, may je aaj je ayook kajxta, j̄ets nūmay je yakkutojkpa kajxta.

11

Je nūmejtsk jayu juu' ve'e je tuvakojsun dupámdap

¹ Van'itts ȁtse'e nyakmooȳ to'k je kijpxun ax jo'n to'k je kapy, j̄ets ȁtse'e nyaknuuj̄mi:

—Najkxu xkijpxu je Nte'yam je myaja tsaptajk j̄ets je yojxpejtun. Machov̄u pan nūvinxupta ve'e j̄ep je Nte'yam dūvinjávada dūvintsa'agada, ² ax ka'a tse'e xkijpxut j̄ep tsaptaktaagujkp, kux je'e ve'e je Nte'yam mooȳj̄udu pan pan jatye'e ka je israeejit jáyuvap. Je'e tse'e dutuktee'ndap je va'ajts kajpun vujxtkupxuk mejtsk po'ō. ³ ȁtsts je'e ve'e nkéxtap nūmejtsk je jayu juu' ve'e je tuvakojsun dupámdap ȁts kajx, je'e tse'e dukojtsnáxtap je Nte'yam je y'ayook to'k miijl jamejtsk mókupx jatoogupx xaaj, je yak vits je'e

ve'e natyukxóxadap juu' ve'e je jayu jyayejpp ku
ve'e je jayu kyu'oo'kjini.

⁴Je mejtsk olivos kup jets je mejtsk tsintovyejtun
juu' ve'e ijttup jem je Maja Vintsán vyinkojkm,
je'e tse'e ñukajtsp numejtsk ya jáyuda. ⁵Pan
pants ya'a ve'e oyvintsova tonuvaajnjudup,
jepts je'e ve'e y'ávup pyítsumut je jaajn jetse'e
yaktóyjadat, ve'em tse'e y'oo'ktat opyana pan
pane'e oyvintsova tonuvaajnjudup. ⁶Jyayejptup
tse'e je kutojkun jetse'e ya tsajmit it duyak'atóktat,
ve'em tse'e kyato'ojut namvaate'e je Nte'yam je
y'ayook dukojtsnáxta, jyayejptuvaps je'e ve'e je
kutojkun jetse'e je tsoxk naaj duyakvimpíttat
nuu'pun, nay ve'empa ve'e je tsaachto'nun
duyakjéjadat yaja naxviijn. Ve'em je'e ve'e
dutóndat vinxup naxe'e dutsokta. ⁷Ax ku tse'e
je tuvakojsun duyak'avaadadat, van'it tse'e
cho'oxpákjadat je na'a atsa'kip tánuk juu' ve'e
tsoo'mp joma ve'e je jot juu' ve'e va'ajts kaak,
jetse'e yak'oo'kjadat. ⁸Ku ve'e aa'kani vye'nadat,
van'it tse'e je ñi'kx je kyopk tyándat jeja too'
kujk jem kajpun kajxm joma ve'e je nMaja
Vintsánamda cryuuzpejt. Yaktijpaps je'e ve'e
je kajpun Sodoma, nay ve'empa Egipto. ⁹Toojk
xaaj jagojkm tse'e je ñi'kxta je kyopkta tyánut
jem, ka'ats je'e ve'e je jayu duyakjáttat jetse'e
ñaxtákadat kux y'ixuvaandup je'e ve'e je jayu juu'
ve'e tsoo'ndup anañujoma je naax, anañujoma je
kajpun, anañujoma je ke'xpa, jets anañujoma je
aaj je ayook. ¹⁰Pan pan jaty tse'e joojntykadap
to'k it to'k naxviijn, tyukxoonduktaps je'e
ve'e ku ve'e y'oo'kti, je xoojntkun kajxts je'e

ve'e ñamyo'ojadat je vintsa'kin to'k jado'k kux
 oo'ktu ve'e numejtsk je jáyuda juu' ve'e je
 Nte'yam je y'ayook dukojtsnajxtup y'ijt jetse'e
 pya'muxjidi je tsaachpaatun. ¹¹ Ax ku tse'e
 toojk xaaj jagojkm aa'k y'ijtti, van'it tse'e
 je Nte'yam yakjoojntykpajkjidinuva, jetse'e
 tyénidi. Tsa'kipajktuts je'e ve'e nujom pan pan
 jatye'e íxjudu. ¹² Van'it tse'e numejtsk je jáyuda
 du'amotunajxti jem tsapjootm to'k je ayook juu'
 ve'e mak koptsp jetse'e ña'muxjidi:

—iPetta yam!

Van'it tse'e chajpejtti jem vínuts jootm, íxjuduts
 je'e ve'e je cho'oxpajkpada. ¹³ Tun je'yji tse'e
 mak tyun'ojxi jetse'e je kajpun jyaavni to'k
 viijn, nuvuxtojtuk miijl tse'e je jayu yak'oo'kjidi
 je mak ojx. Juu' tse'e jataaxtojtuk viijn, ka'ats
 je'e ve'e najkx ve'em jya'avy. Tsa'kiduts je'e
 ve'e ooy je jayu juu' ve'e vintaandu jetse'e
 duyakmájidi duyakjaanchidi je Nte'yam, juu'
 ve'e jem tsapjootm.

¹⁴ Najx tse'e je mumejtsk tsaachto'nun; tun
 jéjani tse'e je mutoojk.

Je muvuxtojtuk ángeles maat je trompeta

¹⁵ Ku ve'e je muvuxtojtuk ángeles dutukxuux je
 trompeta, van'it tse'e yakmotu may je aaj je yo'kt
 jem tsapjootm. Jidu'um tse'e mak vyaandi:

Uxyam tse'e je Nte'yam jets je Cristo
 duyakkutojkjadat nujom je jayu pan
 nuvinxupe'e to'k it to'k naxviijn,
 je'e tse'e duyakkutojkjadap xa'ma kajx.

¹⁶ Van'it tse'e je nu'ii'px maktaaxk mujit jáyuda
 juu' ve'e dutuktsuunidup je tsuujntkunda jem je

Nte'yam vyinkojkm, je'e tse'e je vyijinda je y'aajta
dütukpaattu je it juu' ve'e jem je Nte'yam vyinko-
jkm, jetse'e je Nte'yam duvinja'vidi dūvintsa'kidi,
17 jetse'e vyaandi:

Nkukojsijpts aats mitse'e, Maja Vintsán, Nte'yam,
mits tse'e nujom mka'mikujxp,
mits xa ve'e uxyam m'ijtp, mitsam tse'e m'ijt,
kux mka'mip mitse'e je maja kutojkun jetse'e
tūmyakkutojk'ukva'añ.

18 Jotma'ttu xa je'e ve'e je jayu juu' ve'e
mtso'oxpajkjūdup to'k it to'k naxviijn,
ax tā tse'e je tiempo dupaatni ku mitse'e je tsaach-
paatun xpaamnīt je m'ejkun kajx
jetse'e xmoōynīt je o'yin pan pan jatye'e mmutoo-
jnjudup mmupajkjūdup,
je'e pan pan jatye'e dukojtsnajxtup je m'ayook,
pan pan jatye'e mits je mjáyuda,
pan pan jatye'e mvinja'vijidup mvintsa'kijidup,
je mūjit je muutskit,
tā tse'e je tiempo dupaatni ku ve'e xtukkuvejtīt
je tyokin pan pan jatye'e tūduyak'oo'kta je
jayu juu' ve'e jem naxviijnīt it kajxm.
Jidu'um tse'e vyaandi.

19 Van'it tse'e y'avaach je Nte'yam je myaja
tsaptajk juu' ve'e jem tsapjootm. Jem tse'e kye'ex
je xiixt joma ve'e kaajyuk je Nte'yam je kyojstán.
Van'it tse'e je vītsuk tyuntaa'puk, je añu tyumpu'u
tyunmaa't, je añu tyumpuj tyuntsa'pxy, ojxi tse'e
ya naxviijnīt it jetse'e ooy tyuntaaxti.

12

Je ta'axtajk jets je na'a ko'otyánukap

¹ Van'itts atse'e xyak'ix jem tsapjootm to'k je maja nuja'vin, to'k je ta'axtajk juu' ve'e dujayejpp je xyox ax jo'n je aampa xaaj. Jep tse'e tyekupa'tkup je aampa po'o dujayep, jeme'e kyuvajkm dujayep to'k je corona juu' ve'e makmejtsk je maatsa dumaat. ² Yakjejavaampy tse'e je ta'axtajk to'k je pi'k onuk, je tsaachpaatun yak'ujju yakya'axyju je'e kajx ku ve'e je y'onuk duyakke'exuva'añ. ³ Van'itts atse'e xyak'ixpa jem tsapjootm jado'k je maja nuja'vin, to'k je na'a ko'otyánukap, maj jets tsapts, vuxtojtuk kuvajkax jets majk vájax, jeme'e to'k jaty kyuvajkm dumaada je corona. ⁴ Je tyo'xta tse'e tyukkusjo'p to'k viijn pan vinxupe'e je maatsa jetse'e yaja naxviijn duyaknaxkadaaky. Juu' tse'e jamejtsk viijn je maatsa, ka'a tse'e yaja naxviijn duyaknaxkadaaky. Je na'a ko'otyánukap tse'e napyajmju jem je ta'axtajk vyinkojkm, je'e tse'e du'a'ix'ijit ku ve'e je ta'axtajk je y'onuk kye'exut jetse'e jatyji dutso'otsut. ⁵ Yakke'x tse'e to'k je pi'k mix onuk je ta'axtajk, je'e tse'e makk duyakkutojkjap nujom je jayu pan nuvinxupe'e to'k it to'k naxviijn chaanada. Tun jatyji tse'e je y'onuk yakpajkji jetse'e yakpuujm joma ve'e je Nte'yam, jem joma ve'e je kyutojkun tsuujntkun. ⁶ Ax keek tse'e je ta'axtajk jetse'e ñujkx jem vinva'ajts it kajxm, jem joma ve'e je Nte'yam to'k je it tyuknupaajmtkiji jetse'e jem je tukjoojntykin yakmo'ot to'k miijl jamejtsk mókupx jatoogupx xaaj.

⁷ Van'it tse'e je atso'ox tyoojnji jem tsapjootm; je yakkutojkpa ángeles juu' ve'e Miguel duxaaj jets je yaangeles, je'e tse'e dumaat'atso'oxtoendu je

na'a ko'otyánukap maat je kyo'oy aangelestajkta.
⁸ Ax ka'a tse'e myaadaakti je na'a ko'otyánukap
 maat je kyo'oy aangelesta, ka'a ve'e y'uk'ijttini
 jem tsapjootm. ⁹ Ve'emts je'e ve'e yakpavojpni
 je na'a ko'otyánukap, je jujpit tsa'a'n juu' ve'e
 dunuvintsanikajxp je ko'oyjayuvaptajkta, je
 Satanás, je'e juu' ve'e je jayu duvin'aa'mp to'k
 it to'k naxviijn. Je'e maat je kyo'oy aangelestajkta,
 yakkusvippekajxtinuts je'e ve'e yaja naxviijnit
 itukujx.

¹⁰ Van'itts atse'e n'amotunajxy to'k je ayook
 makk vya'añ jem tsapjootm:

—Ta xa je'e ve'e je tiempo dupaatni ku ve'e
 je Nte'yam duyaktso'okut je jyayu, tats je'e ve'e
 duyaknuke'xnataka je myakkin jets je kyutojkun,
 tats je'e ve'e je tiempo dupaatni jetse'e je Cristo
 viinm yakkutojknit, kux távani je'e ve'e yakpavap
 pane'e je n'útsamda je n'ajchamda jets je n'útsamda
 je ntsa'aamda jóvum xaaj jóvum tsooj dunuxa'aip
 tuy'it jem uu'm je nNte'yamamda vyinkojkm.

¹¹ Ta tse'e je n'útsamda je n'ajchamda jets je
 n'útsamda je ntsa'aamda du'amaadaagada je
 ñuxa'aiva. Ve'em tse'e myaadaakti kux je'e pane'e
 yaktijp Carnero Onuk, je'ets je'e ve'e ku'oo'kijidu
 jetse'e tyuknuvaatsjidi je tyokin, ax ka'ats je'e ve'e
 cha'kidi jetse'e du'avánadat jets jyaanchja'vidup
 je'e ve'e pane'e yaktijp Carnero Onuk, ka'ats je'e
 ve'e cha'kidi jetse'e je tuvakojsun dupámdat je
 oy kats je oy ayook kajx óyame'e yak'oo'kjada
 pan pan jatye'e dukajaanchja'vidup juu' ve'e
 kyojstsup. ¹² Xoonduktats n'it miits pan pan
 jatye'e ijttup yaja tsapjaat. Ax ayooov tse'e miits
 je mjootta pan pan jatye'e joojntykidup jem

naxviijnit it kajxm jets jem maaxy najootm, kux ta ve'e kyada'aky joma ve'e miitsta je ko'oyjáyuvap juu' ve'e dunuvintsanikajxp je ko'oyjayuvaptajkta; ooyts je'e ve'e tyun'ekju kux ñuja'vip je'e ve'e jets tsojke'e vyintókinít!

¹³ Ax ku tse'e je na'a ko'otyánukap du'ix jets yaja ve'e naxviijn yakkusvipp, van'it tse'e dujomtún dutitún je ta'axtajk juu' ve'e je pi'k mix ónuk duyakke'x. ¹⁴ Ax je ta'axtajk, yakmooyts je'e ve'e mejtsk je kyeekun, ve'em ax jo'n je vitsun jye'e, jetse'e y'o'yixjut jetse'e jeyyp jem ñajkxut vinva'ajts it kajxm, jékume'e dukuke'ekut je tsaa'n, jeme'e ñajkxut joma ve'e je tukjoojntykin yakmo'ot toojk joojnt jagojkm. ¹⁵ Je tsaa'n, jepts je'e ve'e y'avup duyakpítsum je naaj jetse'e dutukpuujm to'k je maja naaj, je'e tse'e je ta'axtajk y'uktukyakja'atuvaan. ¹⁶ Van'it tse'e je naax duputajki je ta'axtajk, kux avaatse'e je naax jetse'e dúnasjaa'nni je maja naaj juu' ve'e jep je na'a ko'otyánukap y'avup ukpítsum. ¹⁷ Je'e tse'e je na'a ko'otyánukap ooy tyuntukmujotma't je ta'axtajk jetse'e ojts dutso'oxpúk je ta'axtajk je chaan je kyooj juu' ve'e vintaandu, je'eda juu' ve'e dukutyoondup je Nte'yam je pyava'nun jetse'e to'k aaj to'k joot ñaajk'ítjada je Jesucristo maat.

13

Je numejtsk na'a atsa'kip tánuk

¹ Ku atse'e nteni jem po'o jootm jeja maaxy napa'ayi, van'itts atse'e n'ix to'k je na'a atsa'kip tánuk pyítsum jem maaxy najootm, vuxtojtuk kuvajkax jets majk vájax. Jem tse'e to'k jaty vaj

kajxm dujayep to'k je corona; ax jem tse'e kuvajk kajxmda javyet to'k je ayook juu' ve'e je Nte'yam ooy dutunvinkojtspejtp. ² Je na'a atsa'kip tánuk juu' atse'e n'ix, ve'emts je'e ve'e kye'ex ax jo'n je kuxyupuj, ve'em tse'e je tyek ax jo'n je oso jye'e, ve'eme'e je y'aaj ax jo'n je león jye'e. Je na'a ko'otyánukapts je'e ve'e mooyju je myakkin jets ooy je kyutojkun. ³ To'k je na'a atsa'kip tánuk je kyuvajk, ve'emts je'e ve'e kye'ex ax jo'n kuy'aa'k kuxe'e maja xya'ajki; ax taaynuts je'e ve'e je xya'ajka. Atuva atoki tse'e anañujoma je jayu tyuntaandi juu' ve'e to'k it to'k naxviijn tsuunidup jetse'e je na'a atsa'kip tánuk dupanajxxti ⁴ jetse'e duvinja'vidi divintsa'kidi, jetse'e vyaandi:

—¿Pants vine'e ax jo'n je na'a atsa'kip tánuk?
¿Pan tse'e o'yixjup jetse'e dutso'oxpákut?

⁵ Yak'itumooys je'e ve'e je na'a atsa'kip tánuk jetse'e namyáijup kyótsut jetse'e je Nte'yam divinkojtspe'tut, jetse'e dujayéput je kutojkun vujxtkupxuk mejtsk po'o. ⁶ Ax ve'emts je'e ve'e dutuujn, vyinkojtspejt je'e ve'e je Nte'yam jets pan pan jatye'e ijttuvap jem tsapjootm, kyo'oñukojtsiva tse'e je it joma ve'e je Nte'yam chuuna. ⁷ Yakmooyvats je'e ve'e je kutojkun jetse'e je Nte'yam je jyayu dutso'oxpákut jetse'e du'amaadaagat. Nay yakmooyvats je'e ve'e je kutojkun jetse'e duka'mikáxut to'k ka'ajyi je jayu juu' ve'e tsuunidup to'k it to'k naxviijn, anañujoma je ke'xpa, anañujoma je naax je kajpun, jets anañujoma je aaj je ayook. ⁸ Je na'a atsa'kip tánuk tse'e vyinja'vidup vyintsa'kidup nujom je jayu juu' ve'e tsuunidup to'k it to'k naxviijn, je'e pan pan jatye'e je xyaaj ka'ijtp

javyet jep nak kujxp joma ve'e javyet je xyaaajta ka'anume'e ya it choo'nduk vye'na pan pan jatye'e xa'ma kajx joojntykidinup. Je'e pane'e yaktijp Carnero Onuk, je'ets je'e ve'e duka'mip je nak.

⁹ iPan pan jaty xa ve'e jem je tyaatsk, va'an tse'e du'amotunaxta! ¹⁰ Pan pan xa ve'e je jayu dumajstsup, mach tse'e y'ijttuvat; pan pan tse'e je tsojx maat yakjaju'oo'ktup, nay je'ejam tse'e tyuk'oo'ktinuvap. Je'e kajx tse'e, je'eda pan pan jatye'e ijttup je Nte'yam je jyayu, va'an tse'e makk aaj makk joot duyaknaxta pan ti tsaach-paatune'e juu' ve'e tukkada'akjadap jetse'e ijtp dujaanchjavadat je Nte'yam.

¹¹ Van'itts atse'e n'ix jado'k je na'a atsa'kip tanuk, naxviinmts je'e ve'e pyitsum, mejtsk vajax, je carnero onuk vaj jo'n kye'ex. Ax vanxup tse'e kyojtspa ax jo'n je na'a ko'otyankap. ¹² Ve'em tse'e je kutojkun duyaktun je muto'k na'a atsa'kip tanuk kajx, jetse'e dutun jetse'e je jayu pan nuvinxupe'e chaanada to'k it to'k naxviijn, jetse'e duvinjavadat divintsa'agadat je muto'k na'a atsa'kip tanuk, je'e juu' ve'e tsoknu je myaja xa'ajka. ¹³ Tyoompa je'e ve'e je mujit nuja'vin, je'e paat tse'e ve'em dutuujn jetse'e je jaajn duyaktsaa'n jem tsajviinm jetse'e duyaknaxkada'aky yaja naxviijn jeja je numay jayu vyinkujk. ¹⁴ Ax yakmooy tse'e je kutojkun jetse'e je mujit nuja'vin dutonut jeja je muto'k na'a atsa'kip tanuk vyinkujk, je'e tse'e tyukvin'aa'ndu pan pan jatye'e tsuunidup to'k it to'k naxviijn jetse'e dutukpavaandi jetse'e dupamdat je na'a atsa'kip tanuk je y'apamnax juu' ve'e dujajejp je maja xa'ajka juu' ve'e ku'oo'kum

kuy'iit jetse'e jyaa'kjoojntyki. ¹⁵ Je mumejtsk na'a atsa'kip tánuk tse'e je kutojkun yakmooy jetse'e dujoojntykinmo'ot je muto'k na'a atsa'kip tánuk je y'apamnax, ve'em tse'e je apamnax kyótsut jetse'e duyakjay'oo'kjut pan pan jatye'e kavinja'vijup kavintsa'kijup. ¹⁶ Tyuumpts je'e ve'e jetse'e anañujoma, je mújit je muutskit, je kumeen jayu jets je ayoova jayu, je naspaka jayu jets je joyutoompa jayu, je'e tse'e yakpaajmjadap to'k je ixta'nun jem y'aka'yun ka'm ukpu jem vyimpókkum. ¹⁷ Ni pana tse'e kyoo'k'o'yixjinit jetse'e jyóyut ukpu tyoo'kut pan ka'a ve'e dujayep je ixta'nun, je na'a atsa'kip tánuk je xyaaj ukpu je na'a atsa'kip tánuk je myacho'vun. ¹⁸ Je vijin je kejun xa ya'a ve'e chajkp jetse'e duvinmótuvut pan ti je'e ve'e je macho'vun tyijp. Pan pane'e je vijin je kejun ooy dutunjayejpp, va'an tse'e dupayo'oyu je macho'vun. To'k je yaa'tyajk je xyaajts je'e ve'e. Ve'ets je'e ve'e je macho'vun, tojtuk mókupx jatoogupxuk tojtuk.

14

Ku y'aavdi je numókupx javujxtkupxuk mak-taaxk miijl jáyuda

¹ Van'itts atse'e n'ix je'e pane'e yaktijp Carnero Onuk, jemts je'e ve'e tyena kopk kajxm juu' ve'e Sión duxaaj. Jemts je'e ve'e dumaadada vye'na numókupx javujxtkupxuk maktaaxk miijl je jáyuda juu' ve'e dujayejptup jem vyimpókkum javyet je xyaaj pane'e yaktijp Carnero Onuk jets je Tyee' je xyaaj. ² Van'itts atse'e n'amotunajxy je uv jem tsapjootm, ve'emts je'e ve'e myotu ax

jo'n je mājā naaj y'u'u'ts tyinun jets ax jo'n je añu tyumpu'u tyunmaa't, ve'em ax jo'n je numay jayu kyovda je y'aarpa maatta. ³ Je nam uvts je'e ve'e y'aavdup jem je kutojkun tsuujntkun vyinkojkm, jem je numaktaaxk joojntykiva vyinkojkmda jets jem je mūjit jayutajk vyinkojkmda. Ni pana tse'e kya'o'yixju jetse'e dujātut je uv; je numókupx javujxtkupxuk maktaaxk miijl jáyujida ve'e dujajttup je uv, je jayu pan pan jatye'e ve'nidu yaja naxviijn jetse'e je tyokin tyuknuvaatsjidi je'e pane'e yaktijp Carnero Onuk. ⁴ Je jáyuts je'e ve'eda juu' ve'e kanaajkjavyákijidu maat je ta'axtajkta, va'ajtsts je'e ve'e ñaajk'ítjada jetse'e dupanajkxta je'e pane'e yaktijp Carnero Onuk oyjoma pan joma je'e ve'e ñujkx. Je jáyuda tse'e juu' ve'e je tyokin yaktuknuvaatstu, ve'emts je'e ve'eda ax jo'n je taajm juu' ve'e ta'mitoo'vajkp jetse'e yaktukmuyax je Nte'yam jets je'e pane'e yaktijp Carnero Onuk, ⁵ ni vinxúpats je'e ve'e kyataayada, va'ajts joot jáyuts je'e ve'eda.

Juu' ve'e kyojtstu je nutoojk aangelesta

⁶ Van'itts atse'e n'ix jado'k je ángeles jyeyy jem tsajviinm. Jem tse'e dumaada je oy kats je oy ayook juu' ve'e xa'ma kajx ijtp jetse'e yaktukka'amáyut pan pan jatye'e joojntykidup to'k it to'k naxviijn, anañujoma je naax je kajpun, anañujoma je ke'xpa, jets anañujoma je aaj je ayook. ⁷ Jidu'um tse'e makk vyaajñ:

—Vinjávada vintsá'agada je Nte'yam jets yakmájada yakjaanchada, kux távani je'e ve'e je tiempo dupaatni pan vin'ite'e je jayu dutokimpayo'ynit. Vinjávada vintsá'agada je'e

pane'e dupaam ya tsajmit it, je naxviiñnit it, je maaxy naaj, jets joma jatye'e je naaj myu'ut.

⁸ Van'it tse'e pyanajkxji jado'k je ángeles juu' ve'e vaan:

—¡Távani xa ve'e vyintókini! ¡Távani xa ve'e vyintókini je babilóniait ciudad, je'e kajx ku ve'e dutuk'ix je kyo'oy too' je jayu pan nūvinxupe'e chaanada to'k it to'k naxviiñn jets'e'e dutukpajkti je kyo'oy too'!

⁹ Van'it tse'e pyanajkxji jado'k je ángeles juu' ve'e mak̄k jidū'um vaan:

—Pan pan xa ve'e dūvinja'vip dūvintsa'kip je na'a atsa'kip tánuk jets je y'apamnax, jets'e'e ñamyasa'akju jets'e'e yakpuujmja je y'ixta'nun jem vyimpókum ukpu jem kya'm, ¹⁰ je Nte'yamts je'e ve'e moojyjinup je mak̄k tsaachpaatun juu' ve'e ñupaajmtki nujom je'eda juu' ve'e je ko'oy too' dupanajxtup, je'e kajx tse'e dūmu'ekju; je jaajñ maat je azufre, je'e tse'e tyukyaktsaachpaattinup jeja je va'ajts joót ángeles vyinkujkta jets jeja je'e vyinkujk pane'e yaktijp Carnero Onuk. ¹¹ Xa'ma kajx tse'e pyojtuknit je jok joma ve'e chaachpaattinít, ni je vin'ita ve'e je poo'kxtkun dukoo'kjayeiptinít je'e pan pan jatye'e dūvinja'vidup dūvintsa'kidup je na'a atsa'kip tánuk jets je y'apamnax, ukpu yakpaajmjada je ixta'nun, je na'a atsa'kip tánuk je xyaa. ¹² Va'an tse'e je mak̄k aaj je mak̄k joót dujayepta pan pan jatye'e ijtup je Nte'yam je jyayu, je'eda pan pan jatye'e dukutyoondup je Nte'yam je pyava'nun jets'e'e ijtñ ñapyámjada je Jesucristo maat.

¹³ Van'itts atse'e n'amotunajxy to'k je ayook juu' ve'e jem tsapjoótñ tsoo'mp, jets atse'e xnuujmi:

—Javyetu ya'a: “Xoon xa je'e ve'eda pan pan jatye'e uxyam oo'ktup jets pan pan jatye'e jaa'k'oo'ktap kuxe'e je Maja Vintsan dujaanchjávada.” Jidu'um tse'e javyetu. “Xoonduvam xa je'e ve'eda, kux ku ve'e ve'em y'oo'ktat, távani tse'e dutukva'atsta vye'na je tsaachpaatun jetse'e je Nte'yam dukajaa'tyóki je y'oy je'e juu' ve'e tudutonda tudukotsta.” Jidu'um tse'e vya'añ je Espíritu Santo.

Je makk tsaachpaatun juu' ve'e je Nte'yam yakjéjap yaja naxviiñ

¹⁴ Van'itts atse'e n'ix to'k pak je poo'p vínuts. Jem tse'e vínuts ni'kxm to'k chuuna pane'e ke'xp ax jo'n je yaa'tyaj, jemts je'e ve'e kyuvajkm dujayep to'k je oro corona jetse'e jem dumats'it to'k je jajpax hoz. ¹⁵ Van'it tse'e jem maja tsaptajkm pyítsum jado'k je ángeles juu' ve'e makk jidu'um na'muxjup:

—Yaktonu je mhooz kux távani ve'e je tiempo dupaatni ku ve'e yakpakmojkniit juu' jatye'e tutya'ma jem naxviiñnit it kajxm.

¹⁶ Van'it tse'e je'e pane'e jem vínuts ni'kxm tsuunip, je'e tse'e duyaknajx je hyooz yaja naxviiñnit itukujx jetse'e dupakmojkni juu' jatye'e tutya'ma.

¹⁷ Van'it tse'e jado'k je ángeles pyítsum jep maja tsaptujkp juu' ve'e jem tsapjootm, jem tse'e dumaadiva je hoz. ¹⁸ Van'it tse'e pyítsumpa jado'k je ángeles joma ve'e je yojxpejtun, je'e tse'e je jaajn duyakkutojkjip jetse'e makk jidu'um dunuujmi je ángeles juu' ve'e je hoz dumaat:

—Yaktonu je mjaipax hoz jets pakmojkni je tsaaydum juu' ve'e tutya'ma jem naxviiijnit it kajxm, kux távani ve'e cha'amy.

¹⁹ Van'it tse'e je ángeles duyaknajxy je hyooz yaja naxviiijnit itukujx jetse'e dutukpakmojkni je tsaaydum. Jem tse'e vye'na to'k je maja apajkin. Van'it tse'e je ángeles je tsaaydum dupuujm jem apajkin jootm joma ve'e yakmaa'kxut. Je'ets ya'a ve'e ñukajtsp je makk tsaachpaatun juu' ve'e je Nte'yam yakjéjap je jyot'a'nun kajx.

²⁰ Myujékumip tse'e je kajpun joma ve'e je tsaaydum yakmuu'kx. Jem tse'e apajkin jootm pyítsum je nuu'pun juu' ve'e je'yp je vaat joma ve'e je caballo je y'ajén yakpuujmja, majktupx legua jo'n tse'e yo'oy je nuu'pun.

15

Je aangelestajk juu' ve'e dujayeiptup je vuxtojtuk oro apajkin

¹ N'ixts atse'e jem tsapjootm jado'k je maja nuja'vin juu' ve'e tyuk'atúvip—nuvuxtojtuk je ángeles juu' ve'e dujayeiptup je vuxtojtuk tsaachto'nun juu' ve'e ux'ookip, ux'ookipts je'e ve'e kux je'e ve'e tyukkukáxadap je makk tsaachpaatun juu' ve'e je Nte'yam ñupaajmtki je jyot'a'nun kajx.

² N'ixpats atse'e juu' ve'e ke'xp ax jo'n je maaxy naaj juu' ve'e je ixun jo'n, je jaajn mutaka. Jéjats je'e ve'e pya'ayi tyénada vye'na je'e pan pan jatye'e du'amaadaaguidu je na'a atsa'kip tánuk jets je y'apamnax, je'e juu' ve'e dukakuvajktu jetse'e pya'muxjadat je xyaa ukpu je myacho'vun,

jem tse'e dujayepta je arpa kov juu' ve'e je Nte'yam
mooyjjudu. ³ Y'aavdupts je'e ve'e to'k je uv juu'
ve'e je Moisés je y'uv jets je'e je y'uv pane'e yaktijp
Carnero Onuk. Jidu'um tse'e y'avda:

Mnumájip mnujaanchip xa mitse'e jets atúvats
je'e ve'e nujom juu' jatye'e mtuump
mkajtsp,

Maja Vintsán, Nte'yam, mits tse'e nujom
mka'mikujxp.

Tuv jets va'ajts tse'e je mnaa' je mtoo',
mits tse'e nujom je naxviiñit jayu myakkuto-
jkjikujxp.

⁴ ¿Pants mitse'e mkayakmájajap mkayakjaancha-
jap?, Maja Vintsán.

¿Pants mitse'e mkavinjávajap mkavintsa'agajap?

Mitsji xa ve'e to'k mnuva'ajtsjootip,
míndap tse'e nujom je jayu pan nuvinxup to'k
it to'k naxviiñ jetse'e mvinja'vijidinit mv-
intsá'kijidinit,

kux ta ve'e yak'ix jets pyaatyp y'akeeguij je'e ve'e
juu' mitse'e mtuump mkajtsp.

Jidu'um tse'e y'avda.

⁵ Van'itts atse'e n'ix je maja tsaptajk y'ava'ach
jem tsapjootm; yak'ixp tse'e jem maja tsaptajkm
je it juu' ve'e munuyojk je kunoo'kxun dumaat.

⁶ Jem tse'e pyítsumdi je nuvuxtojtuk ángeles juu'
ve'e dujayejtup je javuxtojtuk tsaachto'nun, je'e
tse'e xyojxjudup je va'ajts lino vit juu' ve'e ajajp
ata'kxp jetse'e to'k je oro cinta dukak'ajenju.

⁷ Van'it tse'e nuto'k je joojntykiva je ángeles
dumooydi kakto'k je oro apajkin ojts maat je
mak k tsaachto'nun juu' ve'e je jyot'a'nun kajx

yakjéjip je Nte'yam, juu' ve'e xa'ma kajx joojn-tykip. ⁸ Ax je maja tsaptajk, je jokts je'e ve'e yak'ojsju juu' ve'e yakjéjip je Nte'yam je myajin je jyaanchin kajx jets je kyutojkun kajx. Ax ni pana tse'e kya'o'yixju jetse'e jem tyákat, van'ítume'e ku ve'e kyukajxinit je vuxtojtuk tsaachto'nun juu' ve'e je nuvuxtojtuk ángeles yaknaxkada'aktap yaja naxviijn.

16

Je vuxtojtuk apajkin juu' ve'e je makk tsaachto'nun dumaat

¹ Van'itts atse'e n'amotunajxy to'k je makk ayook juu' ve'e jem maja tsaptajkm pyítsump jetse'e jidu'um dunuujmi je nuvuxtojtuk ángeles:

—Najkxtats xtuktemva'atsta jem naxviijn it kajxm je vuxtojtuk apajkin juu' ve'e dumaat je makk tsaachto'nun juu' ve'e je Nte'yam yakjéjip je jyot'a'nun kajx.

² Van'it tse'e je muto'k ángeles dutuktemvaach je apajkin yaja naxviijn itukujx. Van'it tse'e nujom je jáyuda juu' ve'e dujajejptu je na'a atsa'kip tánuk je y'ixta'nun jetse'e duvinja'vidi duvintsa'kidi je y'apamnax, je'e tse'e písumuxjudu je ko'opyo'ojsap juu' ve'e makk tumpajkp.

³ Van'it tse'e je mumejtsk ángeles dutuktemvaach je apajkin jem maaxy najootm. Van'it tse'e je maaxy naaj nuu'pun vyimpij, ve'em ax jo'n je oo'kpa je ñuu'pun; nax'oo'kkajxtu tse'e nujom juu' jatye'e joojntykidup jem maaxy najootm.

⁴ Van'it tse'e je mutoojk ángeles dutuktemvaach je apajkin jem maja najootm jets joma jatye'e je naaj myu'ut; nuu'pun tse'e vyimpijtkujx je naaj.

⁵ Van'itts atse'e n'amotunajxy je ángeles juu' ve'e je tsoxk naaj duka'mip. Jidu'um tse'e vyaajñ:

—Maja Vintsán, va'ajts Nte'yam, mits xa ve'e uxyam m'ijtp, mitsam tse'e m'ijt, pyaatyp y'akeeguipts je'e ve'e juu' ve'e tuxtún ku ve'e jidu'um tumtokimpayoy, ⁶ kux je'eda ve'e duyakyo'ydu je nuu'pun je mjayu maat je m'ayook kojtsnajxpatajka. Ax tats mits je'e ve'e xtuk'oo'kta je nuu'pun je jáyuda juu' ve'e ve'em játkidu, kux ve'eme'e duvinmátsjada.

⁷ N'amotunajxpat's atse'e je ayook jem joma ve'e je yojxpejtun. Jidu'umts atse'e nmotu:

—Ve'emam xa ve'e, Maja Vintsán, Nte'yam, mits xa ve'e nujom mka'mikujxp, tuvts mitse'e mtokimpayoy jets pyaatyp y'akeeguipt je'e ve'e juu' mitse'e mtuump mkajtsp.

⁸ Van'it tse'e je mumaktaaxk ángeles dutuktemvaach je apajkin jem je aampa xaaj ñ'kxm; yakmooy tse'e je aampa xaaj je kutojkun jetse'e je y'anin je jayu dutukyaktóyut.

⁹ Anañujoma tse'e je jayu ooy tyuntooydi. Ka'a tse'e vyinmayumpijtti, ka'a tse'e dumasookti je kyo'oy joojntykinda, ka'a tse'e je Nte'yam duyakmájidi duyakjaanchidi, vyinkojtspejttu tse'e je Nte'yam, juu' ve'e duka'mip je vuxtojtuk tsaachtoun.

¹⁰ Van'it tse'e je mumugooxk ángeles dutuktemvaach je apajkin jem je na'a atsa'kip tánuk kyutojkun tsuujntkun kajxm. Van'it tse'e kyoo'tsikujx joma ve'e yakkutuk. Van'it

tse'e je jayu tyunnatyotstso'tspajkjidini je'e kajx ku ve'e ooy tyuntsaachpaatti, ¹¹ ax ka'ajyam tse'e dumasookti je kyo'oy too'da, vyinkojtspejttujyame'e je Nte'yam, juu' ve'e jem tsapjootm, je'e kajx ku ve'e chaachpaa'tta jetse'e pyo'otsta.

¹² Van'it tse'e je mutojtuk ángeles dutuktemvaach je apajkin jem Éufrates maja najootm; taatsnu tse'e je maja naaj jetse'e je too' duyaktaajnjidi joma ve'e ñáxtat je yakkutojkpatajk juu' ve'e tsoo'ndup jem joma ve'e je xaaj pyitsum.

¹³ Van'itts atse'e n'ix nutoojk je ko'oyjáyuvapta, je potya'av jo'n y'ixuvada, je'e tse'e pítsumdu jep je na'a ko'otyánukap y'ávup, jep je na'a atsa'kip tánuk y'ávup, jets jep je'e y'ávup juu' ve'e natyijjup je Nte'yam je y'ayook kojtsnajxpa. ¹⁴ Ya ko'oyjáyuvapta tse'e je mújit nuja'vin dutoondup, je'e tse'e ñupítsumdu jetse'e duyaknay'amókajadat nujom pan pan jatye'e duyakkutojkjidup je jayu pan nuvinxupe'e to'k it to'k naxviijn chaanada jetse'e y'atso'oxtóndat ku ve'e dupaatnit je xaaj juu' ve'e ñupaajmtki je Nte'yam, juu' ve'e nujom duka'mikajxp. ¹⁵ Amotunaxta juu' ve'e je Jesucristo kyajtsp: “Tun to'mayji xa atse'e nmiinnuvat, ve'em ax jo'n je mee'tspa jye'ya ku ve'e je jayu dukanujava. Xoon xa je'e ve'eda pan pan jatye'e nakyujoojntykijidup jetse'e je vyit apaamduka dujayepta kux kadi ve'e ve'em y'itta ax jo'n je jayu juu' ve'e ijttup nuva'ajts axva'ajts jetse'e yakmu'ixta yakmupetta jetse'e cho'otyónda.” Jidu'um tse'e vya'añ.

16 Yaknay'amojkijidu tse'e je yakkutoj_kpataj_k jem je it juu' ve'e duxaaj Armagedón. Hebreo aajts je'e ve'e.

17 Van'it tse'e je muvuxtoj_{tuk} ángeles dutuktemvaach je apajkin jem poj jo_{otm}. Van'itts atse'e n'amotunajxy to'k je ayook jem maja tsaptajkm juu' ve'e jem tsapjo_{otm}, jem joma ve'e je Nte'yam je kyutoj_{kun} tsuujnt_{kun}. Jidu'um tse'e vyaajñ:

—¡Távani xa ve'e tyunju kyatsju!

18 Van'it tse'e je vítsuk tyuntaa'pukni, je añu tyumpo'oni tyunmo_{otni}, je añu tyumpajni tyuntsa'pxni, makk tse'e tyun'o_{jxini} ya naxvii_{jnit} it; ni vin'ita xa ve'e je o_{jx} kyanaxy ve'em ax jo'n je'e ve'e ñajxy. 19 Je babilóniait ciudad, toojk viijnts je'e ve'e ñapyaajmjini ku ve'e y'o_{jxi}; muja'vikajxtinu tse'e nu_{jom} je kajpun pa_n vinxup to'k it to'k naxvii_{jñ}. Van'it tse'e je Nte'yam dujaa'myejts je babilóniait ciudad jetse'e duyaknáxut je tsaachpaatun juu' ve'e tyuknukejx je jyot'a'nun kajx. 20 Kutokikajxnu tse'e nu_{jom} je kopk je keets jets je naax juu' ve'e jem maaxy naaj akojkm. 21 Kustajkiva tse'e je mújit taaxt jem tsajviinm jetse'e ñaxkadaaky je jayu ñi'kxm; toojk arroba naxyts je'e ve'e jyémutsa y'ijt to'k jaty. Vyinkojtspejt_{tu} tse'e je jayu je Nte'yam je'e kajx ku ve'e je taaxt makk ooy tyunyaktsaachijidini.

17

Ku yaktokimpayo'ynit je ñumájiva ko'otya'axap

¹ Van'itts atse'e xnumiijn nuto'k je ángeles juu' ve'e dujayeiptup tuy'it je vuxtojtuk apajkin, jets atse'e xnuujmi:

—Minu jets ats mitse'e ntuk'ixut vintso ve'e chaachpaatnit je ñumájiva ko'otya'axap juu' ve'e tsuunip jem maaxy nani'kxm. ² Je naxviijnit yakkutojkipatajk, ta tse'e je ko'otya'axap dutukmaattóna juu' ve'e ka oyap; jets pan pan jatye'e joojntykidup yaja naxviijnit itukujx, ta tse'e ñatyukmo'okjada je kyo'oy je'e juu' ve'e tyoondup ku ve'e dupanajkxta je ko'otya'axap je tyoo'.

³ Van'itts atse'e je ángeles xyaknujx je Espíritu Santo je kyutojkun kajx jem vinva'ajts it kajxm. Jemts atse'e xyak'ix to'k je ta'axtajk dutuktsuuna to'k je tsapts na'a atsa'kip tánuk. Jem tse'e je tánuk tuknujakyux ñi'kxm kyojm may je ayook juu' ve'e je Nte'yam duvinkojtspejtp, vuxtojtuk kuvajkax jets majk vájax. ⁴ Je ta'axtajk, je tso'ojmk vit jets je tsapts vitts je'e ve'e jyayejpp; je oro, je tsújit tsaa, jets je perlas, je'e tse'e natyuknaajktsojapajkjup. Jem tse'e kya'm dumats'it to'k je tuk'a'ooguin juu' ve'e tum je oro, ojtsts je'e ve'e maat juu' jatye'e axaa'kp jets je ko'otya'axap je tyo'nun.

⁵ Jempa tse'e vyimpókkum javyet to'k je ayook juu' ve'e jidu'um vaamp: “Je babilóniait ciudad, je ko'otya'axap juu' ve'e to'k ka'ajyi je naxviijnit jayu dutuk'ixp je kyo'oy je'e jets nujom juu' jatye'e axaa'kp ijtp yaja naxviijnit itukujx.” ⁶ Van'itts atse'e n'ix jets mookjup je'e ve'e je ta'axtajk, je Nte'yam je jyayu je ñuu'pune'e natyuknaajkmookju jets je'e jye'eda pan pan jatye'e yak-jay'oo'kjudu je'e kajx ku ve'e je Jesús je y'ayook

duyakva'kxtkti. Atuva atókits ats je'e ve'e ntun-tuktaajñ. ⁷ Van'itts atse'e je ángeles xnuujmi:

—¿Tyajxse'e atuva atoki xtuktáñ? Va'ants ats mitse'e ntuk'ixu pan ti je'e ve'e je ta'axtajk ñukajtsp jets je na'a atsa'kip tánuk juu' ve'e tyuktsuunip, je'e juu' ve'e vuxtojtuk kuvajkax jets majk vájax. ⁸ Je na'a atsa'kip tánuk juu' ve'e tux'ix, je'ets je'e ve'e ñukajtsp to'k juu' ve'e jémani joojntyki, ax ka'a tse'e uxyam y'uk'ijtni, ux'ook tse'e pyítsumut jep kaak jótup namka'anume'e vyintoki. Ax kuts je'e ve'e pyítsumut, xuputókits je'e ve'e tyándat je jayu juu' ve'e íxjudup, je jayu juu' ve'e yaja naxviijnit itukujx, juu' ve'e je xyaaj ka javyétag jep libro kujxp joma ve'e javyet ku ve'e ya it choo'ntk je xyaajta pan pan jatye'e xa'ma kajx joojntykidinup.

⁹ Uxyamts atse'e nnukótsut juu' ve'e je vijin je kejún chajkp jetse'e yakvinmótuvut. Je vuxtojtuk kuvajk, je'ets je'e ve'e ñukajtsp je vuxtojtuk tonun juu' ve'e je ta'axtajk tyuktsuunip. ¹⁰ Nay vanxúpyam tse'e je kuvajkta, nuvuxtojtuk je yakkutojkipadats je'e ve'e ñukajtsp. Numugooxk je yakkutojkpada, tats je'e ve'e vyintókida, to'k tse'e juu' ve'e uxyam yakkutojkip, jets jado'k ka'anum tse'e yakkutuk. Ax ku tse'e je'e yakkutókut juu' ve'e kayakkutojkpna, ka'a tse'e jek yakkutókut. ¹¹ Je na'a atsa'kip tánuk juu' ve'e joojntyki jetse'e uxyam kyoo'k'ijtni, je'e tse'e je mutoodojtuk yakkutojkpa; kux myaātnavyaa'njup je'e ve'e je nuvuxtojtuk yakkutojkpada, je'e kajxts je'e ve'e yakmachav ax jo'n nuto'k je'eda; ux'ookts je'e ve'e vyintókiyut.

¹² 'Je majk vaj juu' ve'e tux'ix, numajk je yakkutojktopadats je'e ve'e ñukajtsp juu' ve'e kayakkutojktupna; ax yakmo'odapts je'e ve'e jetse'e dumaatyakkutókut to'k hora je na'a atsa'kip tánuk. ¹³ Je numajk yakkutojkpada, kojtsmúks je'e ve'e juu' dujayepta, myo'odapts je'e ve'e je kyutojkunda je na'a atsa'kip tánuk, ¹⁴ myaat'atso'oxtóndapts je'e ve'e pane'e yaktijp Carnero Onuk. Ax je'e pane'e yaktijp Carnero Onuk, je'e tse'e amaadaagajadap, kux Vintsán je'e ve'e pane'e dunuvintsanikajxp je vintsantajkta, jets Yakkutojkpa je'e ve'e pane'e duyakkutojkjikajxp je yakkutojkpatajkta. Je'eda pan pan jatye'e ijtup je'e maat pane'e yaktijp Carnero Onuk, je Nte'yamts je'e ve'e vinkoojnjudu jetse'e yaaxuxjidi, to'k aaj to'k jootts je'e ve'e dutonda juu' ve'e je Nte'yam chajkp.

¹⁵ Van'itts atse'e je ángeles xjaa'knuujmi:

—Je maaxy naaj juu' ve'e tux'ix, joma ve'e chuuna je ko'otya'axap, je'ets je'e ve'e ñukajtsp je numay jayu, je may naax je may kajpun, je may aaj je may ayook. ¹⁶ Je numajk yakkutojkpa juu' ve'e je majk vaj ñukajtsp jets je na'a atsa'kip tánuk juu' ve'e tux'ix, je'e tse'e dumujot'ánjadap je ko'otya'axap jetse'e duyak'ayóvdat jetse'e nuva'ajts axva'ajts duyaktándat, jetse'e je ñ'ikx je kyopk duputso'tstinit. Juu' tse'e vintaamp, je'e tse'e yaknaxtooydinup. ¹⁷ Je Nte'yamts je'e ve'e pa'muxjudu jem jya'vin kajxmda je vinma'yun jetse'e ve'em dutóndat, je'e ve'e ku ve'e dukojtsmóktat jetse'e dumo'odat je kyutojkunda je na'a atsa'kip tánuk van'it paat ku ve'e tyónjut kyótsjut juu' ve'e je Nte'yam kyojts. ¹⁸ Je ta'axtajk

juu' ve'e tux'ix, je'ets je'e ve'e ñukajtsp je ciudad
juu' ve'e duka'mip je naxviiijnit yakkutojkipada.

18

Ku je Babilonia vyintókin

¹ Van'itts atse'e n'ix jetse'e jado'k je ángeles
chaa'n jem tsajviinm, ajajp ata'kxpts je'e ve'e, je'e
tse'e kadaak ooy je kutojkun maat; kujaj kutu'kx
tse'e ya naxviiijnit it tyaañ. ² Van'it tse'e makk
kyajts:

—Távani xa ve'e vyintókini! Távani je'e ve'e
vyintókini je babilóniait ciudad! Távani tse'e jya-
jtni to'k je it joma ve'e je ko'oyjáyuvap chaanada.
Jem tse'e ñay'amókajada nujom je jeyyva tánuk
juu' ve'e ka va'ajtsap jetse'e axaa'kp y'ixuvada.
³ Je'e kajx xa ve'e ve'em jyaty kuxe'e je jayu
juu' ve'e tsuunidup to'k it to'k naxviiijn, je'e tse'e
tuñaxmo'okjada maat je tsaaydum pa'ajk naaj juu'
ve'e ijtp je babilóniait jayu je kyo'oy to'nun je
kyo'oy kojtsun. Jets je naxviiijnit yakkutojkipatajk,
ta tse'e dutukmaattónda juu' jatye'e tum ka óyap,
tats je'e ve'e ooy tyunnaajkkumeenajada pan pan
jatye'e ajooydup atoo'ktup ka óyap.

⁴ Van'itts atse'e n'amotunajxy jado'k je ayook
jem tsapjootm juu' ve'e vaan:

—Tukva'kva'atsta je babilóniait ciudad, miitsta,
pan pan jatye'e ats je njáyuda, ve'em tse'e je tyokin
mkatukpaa'tjadat jetse'e xkamaattsaachpaa'ttat,
⁵ kux ta ve'e je tyokin tyunkuma'yini jem tsajvi-
inm paat jets ta ve'e je Nte'yam dujaa'myéts
je kyo'oy to'nunda je kyo'oy kojtsunda. ⁶ Je
Nte'yam tse'e duyaktsaachpaattinup je jayu juu'

ve'e tsuunidup jem babilóniait cyiudaaj kajxm, ve'em tse'e yaktsaachpaatjidinit ax jo'n je babilóniait jayu je viijnk jayu duyaktsaachpaatti jo'n. Tukkuvejtjidinupts je'e ve'e amuts je kyo'oy je'e juu' jatye'e tudutonda tudukotsta, makk aa'k tse'e chaachpaattinit. ⁷ Tsaachpaattinup tse'e kuxe'e ñamyájajada jetse'e ñatyukkatákajada je Satanás. Jidu'um tse'e vinyinmayda: "Je yakkutojkpa jo'nts uu'me'e n'ijtumda, ka'a xa uu'me'e ax jo'n je ku'aa'k ta'axtajk, ni je vin'ita tse'e nkatsaachvinma'yumdat." Jidu'um tse'e vinyinmayda. ⁸ Je'e kajx tse'e tun to'mayji je chaachto'nun jyéjinit, oo'ktinup tse'e je jayu jem ciudad kajxm, yaaxtinup tse'e ooy je tsaachvinma'yun kajx, jéjinup tse'e je yooj je pa'am, nextokyajxtinupts je'e ve'e je ciudad. Ve'em tse'e yaktoondinit kux makk je'e ve'e je Nte'yam, juu' ve'e pa'muxjidinup je chaachpaatunda.

⁹ Je naxviijnit yakkutojkpada juu' ve'e tyukmaattoendu tyukmaatkojstu juu' ve'e tum ka óyap jetse'e dupanajkxta je ko'oy too' juu' ve'e tuk'ixjudu, ñuya'axtaps je'e ve'e ku ve'e du'ixtat jets tooynupe'e je ciudad, ¹⁰ jékumji ve'e tyándat, je'e ve'e cha'kidup kux ku ve'e dumaattsachpaattinit. Jidu'um tse'e vya'andat:

—iAyoov, ayooov xa ve'e miits je mjootta pan pan jatye'e tsuunidup jem babilóniait cyiudaaj kajxm, mnumájidup xa miitse'e tum'itta! Tun to'mayji xa ve'e tūvyinkumoka je mtsaachpaatunda —jidu'um tse'e vya'andat.

¹¹ Je'eda pan pan jatye'e ajooydup atoo'ktup yaja naxviijnit itukujx, ñuya'axtaps je'e ve'e kux ka'a ve'e y'uk'ijttinit pan pane'e jo'yuxjadap juu'

jatye'e tyoo'ktup. ¹² Jeme'e je oro jets je plata, je tsújit tsaaj jets je perlas, je oojoyit lino vit jets je seda vit, je tso'ojmk vit jets je tsapts vit. Jempa tse'e nujom pan vinxup je pa'ajk xoo'kpa kup jets je marfil paamduk, je tsújit kup jets je bronze, je pojxun jets je mármol, ¹³ je canela jets je viijnk muxo'ojkin, je poom jets je mirra, je pa'ajk xoo'kpa naaj jets je tsaaydum pa'ajk naaj, je olivos aceite, je harina jets je trigo, je jaach je kaaj jets je carnero, nay ve'empa je carro jets je joyutoompada. Je jayu paat tse'e dujayepta jetse'e dutoo'ktat. ¹⁴ Jidu'um tse'e dunukótstat je jayu juu' ve'e tsuunidup jem ciudad kajxm:

—¡Ka'a xa ve'e x'ukjayeptini je o'yin juu' ve'e ooy mtuntsojja'vidup tuy'it, ni je vin'ita tse'e xkoo'kjayejptinit je y'oy je'e je chújit je'e juu' ve'e mjayeptup tuy'it!

¹⁵ Je'eda pan pan jatye'e ajooydup atoo'ktup maat ya paamduk jetse'e tudutukkumeentákada je ciudad, jékumji tse'e tyándat, je'e ve'e cha'agadap ku ve'e dumaattsaachpaa'ttat. ¹⁶ Nuya'axtap tse'e jetse'e vya'andat:

—¡Ayooov, ayooov xa ve'e je'e je jyootta je jáyuda juu' ve'e tsuunidup tuy'it jem ciudad kajxm! Ve'em xa je'e ve'e tuy'itta ax jo'n je ta'axtajk juu' ve'e je oojoyit lino vit natyukxojxup maat je tso'ojmk vit jets je tsapts vit jetse'e ñatyuknaajktsojupukju je oro, je tsújit tsaaj, jets je perlas. ¹⁷ ¡Tun to'mayji tse'e tủyvintokikux nujom juu' ve'e tuy'it jem ciudad kajxm!

Nujom je barco je ñuvintsanda maat je tyoom-patajka jets je jayu juu' ve'e pyatsaamdud jets

juu' ve'e ajooyva atoo'kpa najxtup tajkidup jem maaxy najootm, jékumjits je'e ve'e tyándat. ¹⁸ Ku ve'e du'ixta je jòk ku ve'e je ciudad tyoy, jidu'um tse'e makk vya'andat:

—¿Ti kajpun tse'e jado'k ve'em ijt ax jo'n je ciudad?

¹⁹ Van'it tse'e je naax ñatyukxakvájukjadat jetse'e yaaxp tsaachvinmaayp jidu'um vya'andat:

—¡Ayoov, ayoov xa je'e ve'e je jyootta je jáyuda juu' ve'e tsuunidup tuy'it jem ciudad kajxm! Je jyoojntykin kajx xa ve'e kyumeentajkidi nujom pan pan jatye'e je barco dujayeiptup. ¡Tun to'mayji tse'e tuyvintokikux nujom juu' ve'e tuy'it jem ciudad kajxm! —jidu'um tse'e vya'andat.

²⁰ Ax tukxoonduktats miitse'e je ciudad, miitsta, pan pan jatye'e jem tsapjootm jets je va'ajts joot jáyuda, je Nte'yam je kyukátsivada jets je Nte'yam je y'ayook kojtsnajxpatajka, kux ku xa ve'e je Nte'yam dumooynit je tsaachpaatun je jayu juu' ve'e ka óyap juu' dutoondup jetse'e chaanada jem ciudad kajxm, je'e tse'e tyukkuvejttinup juu' miitse'e tumyaktoojnada ka óyap.

²¹ Van'it tse'e to'k je makk ángeles dukaajyuk to'k je tsaaj juu' ve'e ve'em ax jo'n to'k je maja paan taak, jetse'e dukakvippi jem maaxy najootm, jetse'e vyaajñ:

—Jidu'um xa ve'e kyutókinít je babilóniait ciudad, ni je vin'ítats je'e ve'e kyoo'kyak'íxnuvat.

²² Ni je vin'ita tse'e jem ciudad kajxm kyoo'kyak'amotunajxnít je arpa kov, je trompeta ukpu je viijnk xooxun, ka'a tse'e y'ukyak'amotunajxnít jets jeme'e je jayu jyuts, ²³ ka'a tse'e jem je tya'kxpa

y'ukta'kxnit, ni je vin'ita tse'e je navyajkjuva kyoo'kyak'amotunajxnit jem ciudad kajxm. Ve'em tse'e jyátut ñáxut óyame'e dunumájada tuy'it jem naxviijnit it kajxm je jayu juu' ve'e ajooydup atoo'ktup jem babilóniait cyiudaaj kajxm. Ax je jayu juu' ve'e tsuunidup tuy'it jem ciudad kajxm, je'e tse'e duvin'aa'ndu je maayk kajx je jayu juu' ve'e tsuunidup tuy'it to'k it to'k naxviijn.

²⁴ Je jayu juu' ve'e tsuunidup tuy'it jem babilóniait cyiudaaj kajxm, je'e tse'e duyak'oo'ktu je Nte'yam je jyayu maat je Nte'yam je y'ayook kojtsnajxpatajkta, je'e tse'e duni'kxmidu ku ve'e y'oo'kti je jayu pan pan jatye'e tsuunidup to'k it to'k naxviijn.

19

¹ Van'itts atse'e n'amotunajxy jets jidu'ume'e jem tsapjootm je numay jayu makk vya'anda:

jYakmaja yakjaancha tse'e je Nte'yam y'ijtnit,
je'e juu' ve'e je majin jets je kutojkun ooy
dutunjayejpp jetse'e xyaktsookumdi,

² kux tuv xa je'e ve'e tyokimpayo'oy jets vintso ve'e
dupaa'ty du'akeega!

Ta tse'e dupuujmja je tsaachpaatun je ñumájiva
ko'otya'axap juu' ve'e je naxviijnit jayu
duyakma't ku ve'e dutukpuk je kyo'oy too',
je Nte'yame'e tutyukkuvetju kuxe'e duyak'oo'kti
je Nte'yam je myutoompada je
myupajkpada.

³ Van'it tse'e vyaandinuva:

—¡Yakmaja yakjaancha xa ve'e je Nte'yam y'ijtnit! Ni je vin'ítats je'e ve'e je ciudad kyajojk'atúvat.

⁴ Van'it tse'e je nu'ii'px maktaaxk mújit jáyuda jets je numaktaaxk joojntykivada je vyiiinda je y'aajta dutukpaatti je it juu' ve'e jem je Nte'yam vyinkojkm jetse'e duvinja'vidi duvintsa'kidi je Nte'yam, juu' ve'e tsuunip jem kutojkun tsuujntkun kajxm. Jidu'um tse'e vyaandi:

—Amén. ¡Yakmaja yakjaancha tse'e je Nte'yam y'ijtnit!

⁵ Van'it tse'e yak'amotunajxy to'k je ayook juu' ve'e vaamp jem joma ve'e je kutojkun tsuujntkun: Miitsta, je Nte'yam je myutoompada je myupajkpada, je mújit je muutskit, oñukótsada jets vinjávada vintsa'agada uu'm je nNte'yamamda.

Ku je Jesús dupákut je jyáyuda

⁶ N'amotunajxpatz atse'e je ayook ax jo'n numay je jayu kúkyojtsti jo'n, ve'em ax jo'n je maja naaj makk tyun'uu'ts tyuntinun jets ve'em ax jo'n je añu tyumpu'u tyunmaa't. Jidu'umts atse'e n'amotunajxy:

¡Yakmaja yakjaancha xa ve'e je Nte'yam y'ijtnit! Ta xa ve'e yakkutojk'ukvaanni je Maja Vintsán, je nNte'yamamda, juu' ve'e nujom duka'mikajxp.

⁷ Va'an duxoojntkumda, va'an du'oyja'vimda, va'an duyakmájimda duyakjaanchimda, kux je'e pane'e yaktijp Carnero Onuk, ta tse'e je xaaj dupaatni jetse'e dupajknit je jyáyuda. Ta tse'e je jyayu ñay'apaamdukajada ax jo'n je kiixuta'ax juu' ve'e yaa'vyakuvaamp.

8 Ta tse'e yakmo'oda jetse'e ñatyukxóxadat je oojoyit lino vit, va'ajts puk, ajajp ata'kxp. Jidu'umts atse'e n'amotunajxy. Je'e ve'e ku ve'e ñaxyóxadat je oojoyit lino vit, je'ets je'e ve'e je y'oy je'e juu' ve'e tudutonda tudukotsta je Nte'yam je jyayu.

9 Van'itts atse'e je ángeles xnuujmi:

—Javyetu ya'a: “Xoon xa je'e ve'eda pan pan jatye'e ijtтинup je'e maat pane'e yaktijp Carnero Onuk, ijtтинupts je'e ve'e je'e maat ve'em ax jo'n je yaa'vyajkpa je ñuyaa'y dumaatkáy dumaat'uu'k.”

Jets atse'e xnuujmi:

—Juu'ts atse'e nkajts, je Nte'yamts je'e ve'e je y'ayook.

10 Van'itts atse'e n'ukvinkoxkteni je ángeles jets atse'e kunvinja'vi kunvintsa'ki. Ax jidu'umts ats je'e ve'e xnuujmi:

—Kadi ve'em mjátuka. Je Nte'yam xa atse'e nmutuump nmupujkp, ve'em ax jo'n miitse'e je Nte'yam xmutonda xmupakta, mits jets je m'utsta je m'ajhta maat je m'utsta je mtsa'ada juu' ve'e to'k aaj to'k joot dujaanchja'vidup je kats je ayook juu' ve'e je Jesucristo yaktaan, je Nte'yam mits vinjava vintsa'aga —jidu'umts atse'e xnuujmi.

Ax je'eda pan pan jatye'e du'ava'nidup je kats je ayook juu' ve'e je Jesucristo yaktaan, ka je y'avintso vinma'yunapts je'e ve'e kyojstsup, je Espíritu Santo je'e ve'e je vinma'yun moojyjjudup jetse'e ve'em kyótstat.

Je'e juu' ve'e dutuktsuunip je poo'p caballo

11 Van'itts atse'e n'ix je tsapjootmit it y'ava'ach. Jem tse'e to'k je poo'p caballo. Pan tse'e

tuktsuunijup, je'ets je'e ve'e xyaaj Pane'e Dukutyoomp Juu' ve'e Kyajtsp, nay ve'empa, Pane'e Tyúvam je Jyáyuvín je Jyoojntykin. Tuvts je'e ve'e tyokimpayo'oy jetse'e duyakvintoki pan pan jatye'e je Nte'yam dutso'oxpajktup.

¹² Ve'emts je'e ve'e je vyiijn y'ajaj y'atu'kx ax jo'n je jan'ayee'nst. Jem tse'e kyuvajkm may je corona dumaada, jetse'e jem to'k je ayook javyet dujayep juu' ve'e je'ejyji ñuja'vip. ¹³ To'k tse'e je xox dujayep juu' ve'e je nuu'pun ooy tumpaatu. Je'e pane'e dutuktsuunip je poo'p caballo, je'ets je'e ve'e xyaajivap Je Nte'yam je Kyats je y'Ayook.

¹⁴ Jem tse'e pyamétsjada je tsapjootmit atso'ox toompada, natyukxojxjudupts je'e ve'e je oojoyit lino juu' ve'e poo'p jets va'ajts, je poo'p cabállots je'e ve'e tyuktsuuniduvap. ¹⁵ Ax je'e pane'e vintoo'vajkijidup, jepts je'e ve'e y'avup pyítsum to'k je jajpax tsojx juu' ve'e tyukmaada'akup pan nuvinxupe'e je jayu chaanada to'k it to'k naxviijn, jetse'e makk duyakkutojkjadat, ve'eme'e dutokimpayo'oydat jetse'e dumo'odat je makk tsaachpaatun juu' ve'e je Nte'yam yakjéjip je jyot'a'nun kajx, je Nte'yam, juu' ve'e nujom duka'mikajxp. ¹⁶ Jem tse'e vyit kajxm jets pyokyajxm javyet ya ayook: “Yakkutojkpa Juu' ve'e Duyakkutojkjikajxp je Yakkutojkpatajk”, jets “Vintsán Juu' ve'e Dunuvintsanikajxp je Vintsantajk”.

¹⁷ Van'itts atse'e n'ix to'k je ángeles juu' ve'e jem ténip joma ve'e je aampa xaaj, jidu'um tse'e dunujmi nujom je jeyyva tánuk, makk tse'e vyaajñ:

—Nay'amókajada jets numinda je Nte'yam je

myaja a'ox. ¹⁸ Mtso'otstape'e je yakkutojkpa je chu'utsta, je tojpatajk je vyintsán je chu'utsta, je ñumájiva jayu je chu'utsta, je caballo tsu'utsta maat pan pan jatye'e tuktsuunijidup, anañujoma je jayu je chu'utsta, je naspaka jáyuda jets je joyutoompa jáyuda, je mújit je muutskit.

¹⁹ Van'itts atse'e n'ix ñay'amókajada je na'a atsa'kip tánuk jets je naxviiñit yakkutojkpatajkta maat je jyáyuda. Je'e kajx tse'e ñay'amojkijidi kux myaat'atso'oxtonuvaandupe'e je'e pane'e dutuktsuunip je poo'p caballo jets je y'atso'ox toompada. ²⁰ Yakmajtsts je'e ve'e je na'a atsa'kip tánuk, nay ve'empa je'e juu' ve'e natyijjup je Nte'yam je y'ayook kojtsnajxpa, je'e juu' ve'e je mújit nuja'vin dumasook je na'a atsa'kip tánuk kajx. Je mújit nuja'vin kajx tse'e duvin'uu'n je jáyuda pan pan jatye'e namyasookjudu jetse'e yakpaajmjadat je na'a atsa'kip tánuk je y'ixta'nun jetse'e duvinja'vidi duintsa'kidi je y'apamnax. Je na'a atsa'kip tánuk jets je'e juu' ve'e natyijjup je Nte'yam je y'ayook kojtsnajxpa, joojntyk tse'e yak'avíppidini joma ve'e je jaajn tyoy maat je azufre, juu' ve'e to'k viijn ijtp ax jo'n je maaxy naaj. ²¹ Ax je jyáyuda, je jajpax tsojx tse'e tyukyak'oo'ktu juu' ve'e jep je'e y'avup pítsump pane'e je caballo dutuktsuunip. Ax nujom tse'e je jeyyva tánuk kyooxjidi je chu'utsta.

20

Je miijljoojnt

¹ Van'itts atse'e n'ix nuto'k je ángeles jem tsapjootm chaan. Jem tse'e dumats'it je

avaatsun juu' ve'e duyak'avaatsp je jot juu' ve'e va'ajts kaak, jetse'e jem dumats'ijtpa to'k je maja cadena. ² Je ángeles tse'e je cadena dutuktsoom je na'a ko'otyánukap, je jujpit tsaa'n, juu' ve'e yaktijpap ko'oyjáyuvap juu' ve'e dunuvintsanikajxp je ko'oyjayuvaptajkta, je Satanás. Miijl joojnt tse'e tsum duyak'ijt. ³ Jεpe'e jótup du'avippi jetse'e duyaknu'atojkpejt, jetse'e duyaktaandi je ixta'nun maat, ve'em tse'e ni pana dukayak'ava'atsut je jot. Ve'em tse'e yaktuujn jetse'e dukavin'aa'nút je naxviijnít jayu. Ku ve'e miijl joojnt je it ñáxut, van'it tse'e yakmukéjat jetse'e yak'itumo'ot vee'n.

⁴ Van'itts atse'e n'ix je kutojkun tsuujntkunda. Jemts atse'e n'ix chaanada pan pan jatye'e je kutojkun yakmooydu jetse'e tyokimpayo'oydat. N'ixpats atse'e je'e je jyootta je jya'vinda pan pan jatye'e yakyukpojxtu je'e kajx ku ve'e je Nte'yam je kyats je y'ayook je jayu duvaajnjidi jets je'e kajx ku ve'e je tuvakojsun dupaamdi je Jesús kajx. Je jáyuda, ka'ats je'e ve'e duvinja'vidi duvintsa'kidi je na'a atsa'kip tánuk ukpu je y'apamnax jetse'e kyanamyasookjidi jetse'e je na'a atsa'kip tánuk je y'ixta'nun yakpaajmjadat jem vyimpókkum ukpu jem kya'm. N'ixts atse'e jets joojntykpajktinuva je'e ve'e jetse'e je Cristo dumaatyakkutojkti miijl joojnt. ⁵ Muto'k je joojntykpajkunts je'e ve'e ku je'e ve'e jyoojntykpajktinuvat. Je viijnk oo'kpada, ka'ats je'e ve'e jyoojntykpáktat, van'itnume'e ku ve'e miijl joojnt je it ñáxut. ⁶ ¡Xoon jets va'ajts xa je'e ve'eda pan pan jatye'e joojntykpajktinuvap je muto'k joojntykpajkun! Ka'ats je'e ve'e yakpámdat joma ve'e je jayu chaachpaattinit

xá'ma kajx, tee'tajktats je'e ve'e y'íttat, je'e tse'e dūmutóndap dūmupáktap je Nte'yam jets je Cristo, ve'eme'e dūmaatyakkutóktat miijl joojnt.

⁷ Ku ve'e miijl joojnt je it ñáxut, van'it tse'e je Satanás yakmukéjat joma ve'e nu'atojkepét tuy'it, ⁸ jetse'e pyítsumut jetse'e je jayu dūvin'aa'nnavat jado'k nax to'k it to'k naxviijn, ve'em je Gog ve'em je Magog, jetse'e dūvomókut je jyayu jetse'e y'atso'oxtóndat. Ve'emts je'e ve'e ñumáyada ax jo'n je po'o juu' ve'e jeja maaxy napa'ayi. ⁹ Nujom vinxup ya naxviijnit it myaja viijna, jem tse'e choo'ndi jetse'e ñay'amojkijidi jetse'e dūnaa'vitti jetse'e dūyaknaa'tojkti jem joma ve'e y'itta je Nte'yam je jyáyuda, jeme'e kajpun kajxm juu' ve'e je Nte'yam chajkp. Ax je Nte'yam tse'e je jaajn jem tsapjootm dūyaktsoo'n jetse'e dūyaknaxkadaaky jetse'e dūyaknaxtokyajxti je jáyuda, ve'em je Gog ve'em je Magog. ¹⁰ Jets je ko'oyjáyuvap juu' ve'e dūnūvintsanikajxp je ko'oyjayuvaptajkta, je'e juu' ve'e je jayu dūvin'aa'ndu, yak'avíppinuts je'e ve'e joma ve'e je jaajn tyoy maat je azufre juu' ve'e to'k viijn ijtp ax jo'n je maaxy naaj, jem joma ve'e yak'avíppidini je na'a atsa'kip tánuk jets je'e juu' ve'e natyijjup je Nte'yam je y'ayook kojtsnajxpa. Jem tse'e chaachpaattinit xá'ma kajx.

Ku je jayu yaktokimpayoynit jem je kutojkun tsuujntkun vyinkojkm juu' ve'e maj jets poo'p

¹¹ Van'itts atse'e n'ix to'k je kutojkun tsuujntkun juu' ve'e maj jets poo'p. Je'e pane'e jem tsuunip, jemts je'e ve'e vyinkojkm ya tsajmit it jets ya naxviijnit it ve'emji tyoki, ka'a tse'e dū'ukpaattini joma ve'e y'íttat. ¹² Van'itts atse'e n'ix je

oo'kpatajka, je mújit je muutskit, je'e tse'e je Nte'yam dúvinténidup. Van'itts átse'e n'ixpa to'k je libro yak'aye'pva'kxy, jetse'e yak'aye'pva'kxpa jado'k je libro joma ve'e javyet je jayu je xyaajta pan pan jatye'e joojntykidinup xa'ma kajx. Ve'em tse'e je oo'kpatajk yaktokimpayo'ydi pan vintso ve'e juu' tudutonda tudukotsta oy ka'oy, ve'em ax jo'n javyet y'it je'e kajxta. ¹³ Jem tse'e y'ijtti nujom je oo'kpatajka, je'e maat tse'e juu' ve'e oo'ktu jem maaxy najootm, ve'em tse'e anañujoma yaktokimpayo'ydi to'k jado'k pan vintso ve'e juu' tudutonda tudukotsta oy ka'oy. ¹⁴ Ku ve'e ve'em tyoojnji kyojtsji, ka'a tse'e je jayu y'uk'oo'ktinit. Ax je jayu juu' ve'e yakpaamdu joma ve'e je maja jaajn tyoy maat je azufre, jem tse'e chaachpaattinit xa'ma kajx. Ve'em xa je'e ve'e je tsaachpaatun ax jo'n je jayu mumejtsk nax kuy'aa'k. ¹⁵ Jem tse'e yak'avíppidini pan pan jatye'e je xyaajta ka javyéta je libro kujxp joma ve'e javyet je xyaajta pan pan jatye'e xa'ma kajx joojntykidinup.

21

Je nam tsajp je nam naax

¹ Van'itts átse'e n'ix je nam tsajp je nam naax, kux ya muto'k tsajp jets ya muto'k naax, kutókinuts ya'a ve'e. Ka'a tse'e y'uk'ijtni je maaxy naaj. ² Ats, je Juan, n'ix átse'e je kunuu'kx ciudad, je nam Jerusalén, jemts je'e ve'e tsapjootm kyadaaky, jeja je'e ve'e je Nte'yam vyinkujk chaa'n, apaamdukani ve'e vye'na ax jo'n to'k je kiixuta'ax juu' ve'e tuñaajk'óyaja

tuñaajkpaadaja ku ve'e yaa'vyakuva'añ. ³ Van'itts atse'e n'amotunajxy to'k je ayook jem tsapjootm chaa'n, jetse'e makk vyaajñ:

—Je Nte'yam maat tse'e je jayu uxyam jyoojntykini ax jo'n je jayu to'k jaajn to'k tajk jyoojntykada jo'n, je'e tse'e je jyáyuda. Je Nte'yam, viinmts je'e ve'e y'ijtnit je'e maatta jetse'e je jayu duNte'yamidinit. ⁴ Je Nte'yam tse'e yakkeekuxjidinup nujom je vyinnaajta, ka'a tse'e y'uk'oo'ktinit, ka'a tse'e y'ukyaaxtnit, ka'a tse'e y'uktsaachvinmaaydinit, ka'ava tse'e ti pa'am y'uk'ijtnit, kux nujom juu' jatye'e tuy'it tujyeja, távanits je'e ve'e ñajxúx.

⁵ Van'it tse'e vyaajñ je'e pane'e dutuktsuunip je kutojkun tsuujntkun:

—Atse'e nam mpuump nujom juu' jaty.

Vaampa tse'e jidu'um:

—Javyetu ya'a kux tuva kats xa ya'a ve'e, to'k aaj to'k joot tse'e yakjaanchjávát.

⁶ Van'itts atse'e xnuujmi:

—Távanits je'e ve'e tyunju kyatsju. Ats xa je'e ve'e ku ve'e je it choo'ntk, atsts je'e ve'e ku ve'e tyonkajxjinit kyojtskajxjinit nujom juu' jaty, atsts je'e ve'e ax jo'n je A jets je Z. Pan pan xa ve'e taatsip, atsts je'e ve'e ntuk'oo'kup nunve'emji je mo'tpa naaj juu' ve'e joojntykinyajkp. ⁷ Pan pan tse'e maadaakp, nujomts ya'a ve'e je o'yin dujayejpnit, atsts je'e ve'e je Nte'yam, atsts je'e ve'e je n'ónuk. ⁸ Ax je'eda pan pan jatye'e ats maat kanapyaajmjudup kux je naxviijnit joojntykine'e nuyojk chojktup, pan pan jaty atse'e xka-jaanchja'vidup, atse'e xkajotmooydup, pan pan jatye'e axaa'kp juu' jaty dutoondup dukojtstup,

je jayu duyak'oo'ktup, ko'oyyaa'yapta, je maayk dutoonkidup, dūvinja'vidup dūvintsa'kidup juu' ve'e ka je Nte'yamap, pān pān jatye'e taayidup, je'e tse'e yakpaamdinup joma ve'e je maja jaajin tyoy maat je azufre. Jem tse'e chaachpaattinit xa'ma kajx.

Je nam Jerusalén

⁹ Van'itts atse'e xnumiijn nuto'k je nuvuxtojtuk ángeles juu' ve'e dujayeiptup tuy'it je vuxtojtuk oro apajkin juu' ve'e ojts maat je tsaachto'nun, jets atse'e xnuujmi:

—Minu jets ats mitse'e ntuk'ixut je jáyuda juu' ve'e ijttup jye'e pane'e yaktijp Carnero Onuk.

¹⁰ Van'itts atse'e je ángeles xyaknujx je Espíritu Santo je kyutojkun kajx joma ve'e to'k je maja kopk. Jemts atse'e xtuk'ix je nam Jerusalén, je kunuu'kx ciudad, jeme'e tsapjootm chaa'n, jeme'e je Nte'yam vyinkojkm. ¹¹ Kyujajpy kyutu'kxp tse'e je ciudad je Nte'yam je myajin kajx, ve'eme'e y'ajaj y'atu'kx ax jo'n je tsújit tsaaj tyu'kx myátsuk, je jaspe tsaaj jo'n, tukke'xnajxpe'e ax jo'n je cristaajl. ¹² Je ciudad, vídutats je'e ve'e ñaa'pátsa kajxm paat, jets makmejtsk viijn je y'aak. Ax joma jaty tse'e je y'aak, jeja tse'e to'k jaty je ángeles tyena. Jem tse'e aka'a kajxm yukja'a je xyaajta to'k jaka'a jaty je israeejlit jayu. ¹³ Toojk tse'e je y'aak jem joma ve'e je xaa'j pyítsum, jatoojkpa tse'e je y'aak jem joma ve'e je xaa'j tyaka, jets jatoojk jatypa tse'e je y'aak nooxki nooxki. ¹⁴ Makmejtsk tse'e je tsaaj juu' ve'e je naa'páts tyuktsuunip. Jem tse'e yukja'a je numakmejtsk kukátsiva je xyaajta.

Je'e pane'e yaktijp Carnero Onuk, je'ets je'e ve'e je kyukátsivada.

¹⁵ Je ángeles juu' atse'e xmukojts, jem tse'e to'k je oro kijpxun dukap'it, je'e ve'e tyukkijpx je ciudad, je y'aak, jets je ñaa'páts. ¹⁶ Ku ve'e dukijpx je ciudad, nay vanxup tse'e yana ax jo'n myaja viijniva. Tyukkijpx tse'e je ángeles je y'ooro kijpxun je ciudad. Mugooxk mókupx jakojkm legua jo'n tse'e kyijpx; akijpxa ve'e yana, jetse'e myaju viijna, jetse'e kyajxma. ¹⁷ Van'it tse'e dukijpx je ñaa'páts, ii'px maktojt xajtukts je'e ve'e kyajxma. Vanxup tse'e pyítsum maat je ángeles kyanoox, ve'em ax jo'n yaja naxviijn je jayu juu' dukijpxta jo'n.

¹⁸ Je ñaa'páts, tum je jaspe tsaajts je'e ve'e tukpats; jets je ciudad, tum je oorots je'e ve'e. Ve'emts je'e ve'e kye'ex ax jo'n je ixun juu' ve'e va'ajts tukke'xnajxp. ¹⁹ Joma ve'e je naa'páts choo'nduk, je'e tse'e tyukyak'o'yidu tyukyakpaa-didu nujom juu' jatye'e tsújit tsaaj. Je jaspe tsaaj je'e ve'e myaat je muto'k, je zafiro tsaaj tse'e je mumejtsk, je ágata tsaaj tse'e je mutoojk, je esmeralda tsaaj tse'e je mumaktaaxk, ²⁰ je ónice tsaaj tse'e je mumugooxk, je cornalina tsaaj tse'e je mutojtuk, je crisólito tsaaj tse'e je muvuxtojtuk, je berilo tsaaj tse'e je mutoodojtuk, je topacio tsaaj tse'e je mutaaxtojtuk, je crisoprasa tsaaj tse'e je mumajk, je jasinto tsaaj tse'e je mumakto'k, je amatista tsaaj tse'e je mumakmejtsk. ²¹ Juu' ve'e je makmejtsk naa'páts aka'ada, makmejtsk je peerlats je'e ve'e pum. To'k jaty tse'e je ciudad je y'aka'a, kakto'k perlas pumts je'e ve'e. Je ciudad too' juu' ve'e dunumájip, tum je oorots je'e ve'e.

Ve'emts je'e ve'e kye'ex ax jo'n je ixun juu' ve'e va'ajts tukke'xnajxp.

²² Ka'a atse'e n'ix je maja tsaptajk, kux je Maja Vintsán, je Nte'yam, juu' ve'e nujom duka'mikajxp, je'e jets je'e pane'e yaktijp Carnero Onuk, yakvinja'vidup yakvintsa'kidupts je'e ve'e jem nujom ciudad kajxm. ²³ Je ciudad, ka'ats je'e ve'e vyinkopka jetse'e kyujajjut kyuta'kxjut je aampa xaaj je aampa po'o, kux je Nte'yam jets je'e pane'e yaktijp Carnero Onuk, je'e je myajin kajxta tse'e je ciudad yakkuaj yakkutukx. ²⁴ Je jáyuda juu' ve'e íttap jeja naxviiijnit itukujx van'it, yakkuajtap yakkuta'kxtapt je'e ve'e, jetse'e je naxviiijnit yakkutojkipatajk duyaknajkxtat jem ciudad kajxm je'e je y'o'yinda. ²⁵ Ka'ats je'e ve'e yak'aka'at xuujun je ciudad je y'aka'ada; ka'a tse'e jem je it kyoo'tsat. ²⁶ Yaktuknunajkxtap tse'e je y'o'yin jets je vyintsa'kin pan nuvinxupe'e je jayu chaanada to'k it to'k naxviijn. ²⁷ Ni je vin'ita tse'e jem kyatákat juu' ve'e ka va'ajtsap, ni ka'a tse'e pan pan jatye'e axaa'kp juu' jaty dutoondup dukojtstap, ni je'e juu' ve'e je jayu duvin'aa'ndup, je'eji ve'e takadap pan pan jatye'e je xyaajta javyet jep libro kujxp joma ve'e javyet je xyaajta pan pan jatye'e xa'ma kajx joojntykidinup. Je'e pane'e yaktijp Carnero Onuk, je'ets je'e ve'e je lyibro.

22

¹ Van'itts atse'e je ángeles xtuk'ix to'k je maja naaj juu' ve'e joojntykinyajkp, va'ajts tse'e tyukke'xnajxkux ax jo'n je cristaj; je Nte'yam jets je'e pane'e yaktijp Carnero Onuk, jeja joma

ve'e je kyutojkun tsuujntkunda, jéjats je'e ve'e je maja naaj chaa'n. ² Jem too' kojkm juu' ve'e dunumájp jets jem maja napa'am, jem tse'e yee'k je kup juu' ve'e je joojntykin duyajkp. Makmejtsk nax je'e ve'e tya'ma vinjoojnt, vimp'o'o je'e ve'e tya'ma. Jets je y'aajy, toompts je'e ve'e jetse'e je jayu yaktuktsóyat pan nuvinxupe'e je naax je kajpun. ³ Ka'a tse'e jem y'ítut juu' ve'e ko'oy nukotsa. Jemts je'e ve'e ciudad kajxm y'itta je kutojkun tsuujntkun joma ve'e chaanada je Nte'yam jets je'e pane'e yaktijp Carnero Onuk, jem tse'e vyinjávajadat vyintsa'agajadat je myutoompada je myupajkpada, ⁴ jem tse'e je vyijn je y'aaj du'íxtat jetse'e je'e je xyaaj javyet dujayéptat jem vyimpókkum. ⁵ Ka'a tse'e jem je it cho'oat, ka'a tse'e jem je ta'kxpa chókjadat ukpu je aampa xaa pan pan jatye'e jem tsaanadap, kux je Nte'yam, je Maja Vintsán, je'e tse'e kujajjadap kuta'kxjadap. Yakmo'odap tse'e je jayu je kutojkun jetse'e xa'ma kajx yakkutojktinit.

Támani ve'e je xaa ku ve'e je Jesucristo myiinnu-vat

⁶ Van'itts atse'e je ángeles xnuujmi:

—Tyúvam xa ya'a ve'e ya kats. To'k aaj to'k joot tse'e yakjaanchávat. Je Maja Vintsán, je Nte'yam, je'e tse'e duvinma'yunmooyp je y'ayook kojtsnajxpatajkta, je'ets atse'e xkejxp jets atse'e je jyayu ntuk'íxtat ntuknujávadat pan juu' ve'e tsojkji tónjup kótsjup —jidu'umts atse'e je ángeles xnuujmi.

⁷ Jidu'um tse'e je Jesucristo vya'añ:

—¡Tsojkji atse'e nmiinnuvat!

¡Xoon xa je'e ve'eda pan pan jatye'e dukutyoondu je Nte'yam je kyats je y'ayook juu' ve'e javyet yap nak kujxp!

⁸ Ats, je Juan, n'ix nmotu ats ya'a ve'e. Ku atse'e n'ix nmotu, van'itts atse'e je ángeles n'ukvinkoxkteni juu' ats ya'a ve'e xtuk'ix jets ats je'e ve'e kunvinja'vi kunvintsa'ki. ⁹ Ax jidu'umts ats je'e ve'e xnuujmi:

—Kadi ve'em mjátuka. Je Nte'yam xa atse'e nmutuump nmupujkp, ve'em ax jo'n miitse'e je Nte'yam xmutonda xmupakta jo'n, mits maat je m'utsta je m'ajhta jets je m'utsta je mtsa'ada maat je Nte'yam je y'ayook kojtsnajxpatajka, nujome'e pan pan jatye'e dukutyoondu juu' ve'e javyet yap libro kujxp. Je Nte'yam mits vinjava vintsa'aga.

¹⁰ Xnuujmivats atse'e jidu'um:

—Ka'a tse'e yu'uts xyak'ítut je Nte'yam je kyats je y'ayook, je ayook juu' ve'e javyet yap nak kujxp, kux támani je'e ve'e jetse'e tyónjut kyótsjut.

¹¹ Je'eda pan pan jatye'e dutoondup dukojtstup je kyo'oy je'e, va'an tse'e dujaa'któna dujaa'kkótsta je kyo'oy je'e; je'e pan pan jatye'e dutoondup dukojtstup je tyuv je'e, va'an tse'e dujaa'któna dujaa'kkótsta je tyuv je'e; pan pan jatye'e je va'ajts aaj je va'ajts joót dujajejptup, va'an tse'e je Nte'yam dujaa'kpanajkxta va'ajts aaj va'ajts joót.

¹² Jidu'um tse'e je Jesucristo vya'añ:

—Amotunaxta, tsojkji atse'e nmiinnuvat, van'itts atse'e to'k jado'k nmooynit juu' ve'e tukkadaakjudup pan vintso ve'e dupaa'ty du'akeega juu' ve'e tudutonda tudukotsta oy ka oy.

¹³ Ats xa je'e ve'e ku ve'e je it choo'ntk, átsjyams je'e ve'e ku ve'e tyonkájut kyojtskáxjut nujom

juu' jaty, ats tse'e too'vajkp, ats tse'e ux'ook, atsts je'e ve'e ax jo'n je A jets je Z —jidu'um tse'e vya'añ.

¹⁴ Xoon xa je'e ve'eda pan pan jatye'e je vyit tudupojpoo'pada, ve'emts je'e ve'e y'o'yixjadat jetse'e duja'kxtat je kuputaajm juu' ve'e je joojn-tykin duyajkp jetse'e tyakadat joma ve'e je ciudad je y'aka'ada. ¹⁵ Myujékumadapts je'e ve'e je ciudad pan pan jatye'e axaa'kp juu' jaty dutoondup dukojtstup, je maayvada, je ko'oyyaa'yapta, je yakjaju'oo'kpada, pan pan jatye'e duvinja'vidup duvintsa'kidup juu' ve'e ka je Nte'yamap, pan pan jatye'e dutsojktup je taay jetse'e tyaayiduva.

¹⁶ Van'itts atse'e je Jesús xjaa'knuujmi:

—Ats, je Jesús, ta atse'e je n'aangeles nkex jetse'e ats je njayu ya'a dutuk'ixtat dutuknujavadat. Atsts je'e ve'e je yakkutojkpa David je tyaamt je y'aa'ts, atsts je'e ve'e je chaan je kyooj. Atsts je'e ve'e ax jo'n je maja maatsa juu' ve'e ta'kxp matskp jetse'e japna pyítsum.

¹⁷ Jidu'um xa ve'e vya'añ je Espíritu Santo maat je Jesucristo je jyáyuda:

—Miinni to'k aaj.

Pan pan tse'e du'amotunajxp, va'an tse'e duva'añu:

—Miinni to'k aaj.

Pan pan tse'e taatsip, va'an tse'e dumiinni. Pan pan tse'e dutsojxp, va'an tse'e ve'emji du'uu'ku je tsoxk naaj juu' ve'e je joojntykin duyajkp.

¹⁸ Nujom pan pan jatye'e du'amotunajxtup je Nte'yam je y'ayook juu' ve'e javyet yap nak kujxp, nvaajnjidupts atse'e jidu'um: Pan pan xa ve'e duyaknujokip ya kats ya ayook, je Nte'yamts je'e ve'e pa'muxjup je tsaachto'nun juu' ve'e javyet

yap nāk kujxp. ¹⁹ Jēts pān pān tse'e dupajkijip juu' ve'e javyet yap nāk kujxp, pajkuxjup tse'e jē Nte'yam jē'e jē xyāaj juu' ve'e jēp libro kujxp joma ve'e javyet jē xyāajta pān pān jatye'e xā'ma kajx joojntykidinup, ka'ats jē'e ve'e y'ítut jem kunuu'kx ciudad jootm. Jē libro joma ve'e jē xyāaj javyet y'itta pān pān jatye'e xā'ma kajx joojntykidinup jēts jē ciudad, yaknukojtstup tse'e yap nāk kujxp juu' atse'e njaayp.

²⁰ Jē'e pān ya'a ve'e du'ava'nip, jidu'um tse'e vya'añ:

—Tyúvam xa jē'e ve'e, tsojkji atse'e nmiinnuvat.

Nay ve'emts atse'e nvaampa: —Amén. Miinni to'k aaj, Maja Vintsán Jesús.

²¹ Jē nMaja Vintsánamda Jesucristo, jē'ets mi-itse'e anañujoma mkunoo'kxjadap xā'ma kajx. Amén.

**Ya'a tse'e je nam kojstán juu' ve'e je
Nte'yam_ xyaktaajnjimdu je nMaj
Vintsánamda Jesucristo kajx
New Testament in Mixe, Totontepec (MX:mto:Mixe,
Totontepec)**

copyright © 1989 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Totontepec Mixe, (Mixe, Totontepec)

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mixe, Totontepec [mto], Mexico

Copyright Information

© 1989, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mixe, Totontepec

© 1989, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2018-11-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022

47d09f80-22d6-55c5-b9e5-a04a59e3169e